

شنبه
 ۱۹ اسفندماه ۱۳۵۱
 ۲ صفر ۱۳۹۳
 ۱۰ مارس ۱۳۹۳

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز شنبه (۱۹) اسفندماه ۱۳۵۱

فهرست مطالب :

۳ - تقدیم لایحه اساسنامه شورای آموزش پزشکی و تخصصی و علوم وابسته بوسیله آقای دکتر میرعلاء معاون وزارت علوم و آموزش عالی .
 ۴ - تعیین موقع و دستور جلسه آینده - ختم جلسه

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
 ۲ - طرح گزارش يك شورى كميسيون بودجه راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ كل کشور .

مجلس ساعت نه صبح برباست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : دکتر آزاد - دکتر

ابوالهدی - دکتر اسکوئیان - دکتر امامی خوئی - دکتر

امین - اوحدی - بختیاری پور - پوربابائی - پیرزاده -

تزده - دکتر جزایری - جندقی - حق شناس - دکتر خسروی

کردستانی - دکتر خطیبی - دکتر رشید بیاسمی - دکتر

رشتی - دکتر رفیعی - دکتر سنگگ - شاهنده - شیخ بهائی -

دکتر صمدزاده - عزیزمادی - مهندس عطائی - دکتر

عظیمی - دکتر غنی - خانلر قراچورلو - محمدولی قراچورلو -

مهندس قادرپناه - کمالاتی - کورانلو - مهندس

عبدالحمید معینی - ملک افضلی - دکتر منتظری - موقر -

مهاجرانی - نجد شیبانی - دکتر نصیری - خانم اقبال -

خانم بزرگ نیا - خانم ابتهاج سمیعی - خانم سرخوش

غائبین مریض - آقایان : پروین - دکتر حبیب

به بهائی - دکتر بیگلری - ضیاء زوی - دکتر صالحی - دکتر

فضل اله صدر - فروتن - مهرزاد - نیک پور .

۲ - طرح گزارش يك شورى كميسيون بودجه راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ كل کشور

رئیس - وارد دستور میشود لایحه بودجه سال

۱۳۵۲ كل کشور مطرح است قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه به مجلس شورای ملی

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ كل کشور که بر عایت

مدلول قانون جذب بسازمان برنامه و بودجه و سایر قوانین

و مقررات مربوط در قالب و ترکیبی نو تنظیم شده همراه

با اطلاعات جامع و مبسوطی از اوضاع و احوال

شکوفان مالی و اقتصادی کشور و گزارشات توجیهی

متکی به ارقام و آمار در کلیه زمینه های فعالیت

وزارتخانه ها و سازمانهای دولتی و شرکتهای دولتی و

مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت و سایر مؤسسات از طرف

دولت بمجلس شورای ملی تقدیم شده بود در جلسات عدیده

بمجلس و حضور جناب آقای نخست وزیر، و وزراء و جناب آقای

دکتر مجیدی وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه و

جناب آقای قوام صدی وزیر مشاور و معاون پارلمانی

نخست وزیر و جناب آقای هزاره معاون نخست وزیر

و رئیس دفتر مرکزی بودجه و معاونان پارلمانی و مسئولان

و کارشناسان بودجه وزارتخانه ها و سازمان برنامه و

بودجه باامعان نظر و دقت فراوان مورد رسیدگی و بررسی کمیسیون بودجه قرار گرفت. قسمت های مختلف این بودجه مشتمل بر ماده واحده، تبصره ها، اقلام و ارقام درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار و هزینه ها و سایر پرداختها برحسب دستگاهها و ردیف ها و برنامه و مواد هزینه و فصول و توزیع اعتبارات و وزارت آموزش و پرورش در مناطق و اعتبارات خاص ناحیه ای استانها و فرمانداریهای کل و بودجه شرکت های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته بتولت و سایر مؤسسات جزء بجزء مطرح و در برابر اظهار نظرها و سؤالات متعدد و متنوع اعضاء کمیسیون توضیحات لازم از طرف مسئولان افاده و در اختیار گذارده شد در نتیجه اصلاحاتی در ماده واحده انجام و تبصره های پیشنهادی در مواردی حذف و یا اصلاح ماهوی و عبارتی یافته و به پیشنهاد اعضاء کمیسیون (۴) تبصره جدید تبصره های بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور اضافه و دو تبصره حذف گردید.

در عناوین درآمدها و ارقام و عناوین هزینه ها و سایر قسمتها نیز اصلاحاتی بعمل آمد که مجموع این اصلاحات و تغییرات و پیشنهادات کلیات تصویب کمیسیون بودجه رسید. اینک اجازه میخواند نتایج بررسی های کمیسیون بودجه را بترتیب زیر باستحضار برساند:

- ۱- نحوه تهیه و تنظیم بودجه.
- ۲- سیاست های عمده دولت در سال آینده.
- ۳- ویژگیهای بودجه با توجه به هدفها.
- ۴- برنامه مالی دولت (منابع و مصارف بودجه)
- ۵- توصیه های کمیسیون بودجه.

الف - نحوه تهیه و تنظیم بودجه

نمایندگان محترم استحضار دارند که گز سایه رهبریهای حکیمانه و تعالیم خردمندانه رهبر عالیقدر و اندیشمند ایران شاهنشاه آریامهر طی دهی گذشته انقلاب شاه و ملت پایه های نامعقول و ناموزون نظام دیرین جامعه ماراد هم ریخت و با ایجاد تغییرات عظیم بنیادی و تحولات چشمگیر و شگرف نظامی نو و نوآور متناسب با نیازهای دنیای جدید جایگزین آن ساخت.

این دگرگوونها در مسیر و گذرگاه طبیعی خود امور اقتصادی و مالی را نیز شامل شده و دولت خدمتگزار مجری انقلاب با توسعه دید علمی در تجزیه و تحلیل مسائل اقتصادی و مالی و اشاعه فنون و روشهای علمی و برنامه

ریزی و وضع و اعمال سیاست های معقول و صحیح مالی و پولی و گسترش خدمات زیربنائی در تحکیم مبانی امور اقتصادی و مالی و برنامه ریزی مانند سایر مسائل مملکتی توفیق کامل یافته و پیشرفتهای فوق العاده ای بدست آورده است. در این زمینه موفقیت های دولت در امر تهیه و تنظیم بودجه درخور دقت و حائز کمال اهمیت است زیرا از سال ۱۳۴۳ بعد که دولت روش بودجه نویسی متداول و معمولی را پشت سر گذارده و نظام جدید تهیه و تنظیم بودجه های برنامه ای را جانشین آن کرده است همه ساله شاهد و ناظر بوده ایم که در این طریق رهتور دترقی و تکامل بوده و گاه های بلندی برداشته است بطوریکه امروز بودجه برنامه ای ایران در مجامع علمی بین المللی ارج و منزلتی یافته و همه جا بعنوان شاهد و مثال يك بودجه مترقی و علمی و پیشرفته از آن یاد می کنند. کمیسیون بودجه پس از بررسی دقیق بودجه برنامه ای سال ۱۳۵۲ از لحاظ تهیه و تنظیم آن بچند نکته اساسی برخورد که ذکر آنها را ضروری میداند:

۱- قالب نوین بودجه

بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور با رعایت قانون سازمان برنامه و بودجه بطرز جدیدی تدوین شده و از لحاظ تأمین اعتبارات لازم برای عملیات جاری و سرمایه گذاری دولت یکپارچگی و تلفیق کامل در آن معمول گردیده است. مسلماً تلفیق کامل بودجه های عادی و عمرانی کشور علاوه بر اینکه به بودجه قالب و قیافه جدیدی بخشوده است رعایت کامل اصول (وحدت، جامعیت و تمرکز عایدات) را که از اصول عمده بودجه نویسی و مالی عمومی هستند فراهم کرده است.

۲- طبقه بندی واحد برای عملیات

از جمله مظاهر بودجه نوین سال ۱۳۵۲ اینست که طبقه بندی عملیات دولت مورد تجدیدنظر کامل قرار گرفته و طبقه بندی واحدی هم برای درآمدها و هم برای عملیات دولت تهیه گردیده است بدیهی است اتخاذ این روش ارتباط کامل میان برنامه های عملیات جاری و سرمایه گذاری ثابت را فراهم ساخته و خطوط اصلی و ظایف دولت در کادر سیاست مالی، سیاست اجتماعی، سیاست اقتصادی، سیاست اداری، تقویت بنیه دفاعی و امنیت کشور و برنامه ریزی را بخوبی ترسیم و روشن ساخته است.

بدیهی است این وحدت طبقه بندی اعمال نظارت های مالی و عملیاتی را تسهیل میکند و بدولت اجازه میدهد پیشرفت برنامه ها را بنحو صحیحی ارزشیابی نماید.

۳- توجه به نهادها و سنت های ایرانی

دولت در تهیه و تنظیم این بودجه ضمن اینکه عنایت و توجه خاصی به تکنیک و فنون مالی جدید داشته خود را در دائره اصول تئوری و نظری محدود نکرده و ضمن توجه کامل به نهادها و سنتها و مقتضیات اقلیمی و اوضاع و احوال جغرافیائی ایران بودجه را بنحوی تنظیم کرده است که میتوان از آن بعنوان وسیله و ابزاری جهت نیل به هدفهای کوتاه مدت و بلندمدت اجتماعی و اقتصادی و بهبود نظام اداری و مدیریت دستگاههای دولتی نام برد.

۴- تلفیق برنامه و بودجه

دولت با بررسی و مقایسه و سنجش دقیق نیازهای جامعه و امکانات و منابع خویش با رعایت نظام نوین بودجه و حفظ ارتباط میان برنامه ریزی و بودجه کلیه ی هدفها، برنامه ها و فعالیت های جاری و طرح های عمرانی را در سال آینده و مآلاً در سال های بعد (بحسب مورد) در بودجه انعکاس داده و آن را بصورت آئینه تمام نمائی از اوضاع سیاسی، اقتصادی و مالی مملکت عرضه کرده است.

۵- اجزاء بودجه

در بودجه تقدیمی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار (برحسب بخش و بند و اجزاء) و هزینه ها و سایر پرداختها (برحسب دستگاهها و ردیفها و برنامه و مواد هزینه و امور فصل و برنامه) تقسیم و دسته بندی شده و جزء بجزء در آن انعکاس یافته است. علاوه بر آن توزیع اعتبارات و وزارت آموزش و پرورش در مناطق و اعتبارات خاص ناحیه ای استانها و فرمانداری های کل و بودجه شرکت های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته بتولت و نیز درآمدها و هزینه های سایر مؤسسات درده قسمت مجزا از هم تدوین شده و واجد کاملیت و شمولیت لازم میباشد.

۶- پیوست های بودجه

لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور همراه با سه پیوست بشرح زیر:

- ۱- پیوست شماره (۱) گزارش نخست وزیر در باره

وضع اقتصادی کشور در سال های ۵۱- ۱۳۴۷ و برنامه مالی دولت در سال ۱۳۵۲.

۲- پیوست شماره (۲) برنامه دولت در سال ۱۳۵۲.

۳- پیوست شماره (۳) بودجه و عملکرد شرکت های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت بمجلس شورای ملی تقدیم گردیده است. تقدیم این ضمایم و پیوستها همراه بودجه نمودار این واقعیت است که دولت هر سال بیشتر از سال پیش تلاش دارد تا امکانات بیشتری در جهت بررسی نمایندگان محترم مجلس شورای ملی که ناظر بر دخل و خرج مملکت میباشد فراهم آورد تا از دخل و خرج و عملیاتی که در زمینه های سرمایه گذارهای کوتاه مدت و دراز مدت و سایر مصارفی که انجام میشود آگاهی کامل یابند و دولت را در جهت اجرای برنامه های اساسی مملکت کماکان کمک و راهنمایی نمایند.

ب- سیاست های عمده دولت

تعدادی از هدفهای عمده بودجه و سیاست های کلی دولت در سال آینده بشرح زیرند:

۱- از مهمترین سیاست های مورد نظر دولت در تنظیم بودجه سال ۱۳۵۲ تأمین حداکثر سطح اشتغال میباشد. بدیهی است اعمال این سیاست نه فقط موجب تجهیز یکی از مهمترین عوامل تولید و توسعه محسوب میشود بلکه خود وسیله اساسی برای توزیع بهتر امتیازات اجتماعی و ضامن تعدیل درآمد بین مردم است.

۲- در سال ۱۳۵۲ سرمایه گذاری ثابت بمیزان قابل ملاحظه ای افزایش خواهد یافت و از رشدی معادل ۱۶ درصد برخوردار خواهد بود.

۳- در مورد کشاورزی خط مشی اساسی دولت عبارت از تأکید نسبت به برنامه هایی است که تأثیر فوری و مستقیم بر افزایش تولید و بهبود وضع درآمد زندگی و رفاه کشاورزان دارد.

۴- ادامه سیاست صنعتی کردن کشور در برنامه پنجم یکی دیگر از هدفهای بودجه سال ۱۳۵۲ میباشد که حدود ۱۷/۷ میلیارد ریال بتوسعه صنایع اختصاص یافته است.

۵- برنامه های دولت در مورد صنعت برق، توسعه منابع گاز و نفت و بهره برداری از آنها حمل و نقل

ارتباطات و مخابرات جاذبه کمال اهمیت بوده زیربنای مستحکم تری در جهت توسعه اقتصادی و عمرانی و تجاری کشور ایجاد خواهد نمود.

۶- در سال جاری توجه و عنایت خاصی بایجاد جاده‌های فرعی معمول شده و از این ترازه مخصوصاً موجبات رفاهیت بیشتر روستائینان را فراهم شده خواهد ساخت.

۷- در زمینه آموزش و پرورش اقداماتی برای ترقی و گسترش کمی و کیفی سطوح مختلف این بخش معمول خواهد شد و تعداد نوآموزان و دانش آموزان و مدارس حرفه‌ای و معمولی و دانشسراهای مقدماتی افزوده خواهد شد.

۸- در زمینه بهداشت و درمان در سال آینده برای عملی ساختن برنامه عمرانی پنجم کشور گام‌های بزرگی برداشته میشود و اعتبار پیش‌بینی شده در سال ۱۳۵۲ نسبت بسال جاری بیش از ۳۵ درصد فزونی یافته است.

۹- مطلبی که فوق العاده جالب توجه است اینست که بهبود تغذیه عمومی مورد تأیید و توجه کامل قرار گرفته و اعتبار آن از رشدی معادل ۱۵۰ درصد برخوردار گردیده است.

۱۰- پوشش بیمه‌های اجتماعی کارگران، کشاورزان و کارمندان در سال ۱۳۵۲ نسبت به سال جاری حدود ۲۰ درصد افزایش مییابد علاوه توجه خاص بنامین نیازمندیهای گروههای اجتماعی خاص نظیر کودکان بی سرپرست، معلولین جسمی و روانی مبذول خواهد شد.

ج- ویژگیهای عمده بودجه

تهیه و تقدیم بودجه متعادل در حدود ۶۹۳ میلیارد ریالی سال ۱۳۵۲ کل کشور که از لحاظ حجم و کمیت و از نظر کیفیت در خور دقت و اطمینان نظر است در زمره موفقیت‌های بزرگ دولت بشمار می‌آید. این بودجه که در حدود ۱۲۳ میلیارد ریال نسبت بسال گذشته افزایش نشان میدهد چگونگی تأمین نیازمندیهای مادی و معنوی طبقات مختلف جامعه را بخوبی روشن و امور اقتصادی و اجتماعی کشور را طراحی و ترسیم کرده است. این بودجه علاوه بر اینکه تجلی دهنده پیشرفت‌ها و ترقیات همه‌جانبه کشور در گذشته است نموداری از فعالیت‌های پرثمر و عنایت و شناخت واقع‌بینانه اولویت‌های اقتصادی و اجتماعی

انسانی و توزیع عادلانه‌تر درآمد توجه و عنایت خاصی مبذول گردیده و مسلماً در پرتو این همه امکانات مساعدی که در بودجه فراهم آمده است در سال آینده شاهد و ناظر رفاه بیشتر برای عموم طبقات خواهیم بود.

۸- چنانچه تعادل و توازن بودجه تقدیمی را با زاویه دید وسیع تری بررسی نمائیم باین نتیجه میرسیم که این بودجه علاوه بر تعادل و توازن در اقلام دخل و خرج از وجوه مختلف تعادل از نقطه نظر تقسیم اعتبارات در بخشهای مختلف اقتصادی و اجتماعی و رفاه عمومی نیز برخوردار است علاوه بر آن ضمن حفظ تعادل ارزی سیاست‌های مالی، پولی و اشتغال‌طوری تنظیم گردیده است که تعادل کلی اقتصاد کشور بنحو شایسته‌ای محفوظ مانده روند خود را ادامه خواهد داد.

۹- بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور وسیله مؤثری برای هماهنگ کردن فعالیت‌های جاری و طرحهای عمرانی دستگاهها بشمار میرود. زیرا دستگاههای دولتی برنامه عملیات خود را برای نیل به هدفهای مطلوب در چهارچوب و حریم این بودجه جامع تعقیب خواهند نمود.

۱۰- نحوه توزیع و تقسیم اعتبارات و سایر منابع مالی بودجه نمودار این واقعیت است که دولت کوشیده است نقش اساسی بودجه در تأمین نیازمندیهای طبقات مختلف جامعه و مناطق گوناگون بخوبی آشکار گردد و طراحی اداره امور اقتصادی و اجتماعی کشور برای سال آینده در حدود امکانات مالی بخوبی عملی گردد.

۱۱- باتوجه بمراتب ذکر شده که نتیجه کلی آنها پیشرفت و توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور است با اجرای این بودجه هم هدفهای عمده دولت در این زمینه بدست خواهد آمد و هم رشد سالم اقتصادی آهنگ سریع و روند مطلوب خود را طی کرده پیش از پیش خواهد درخشید.

ج- برنامه مالی دولت (منابع و مصارف بودجه)

بودجه ۶۹۲/۷ میلیارد ریالی سال ۱۳۵۲ کل کشور را که با آغاز اجرای برنامه عمرانی پنجم مقارن است باتوجه به اعداد و ارقام و محتویات آن میتوان بزرگترین بودجه تاریخ ایران بشمار آورد. این بودجه که رشدی معادل ۲۱/۵ درصد نسبت بسال گذشته تنظیم شده ابزار و وسیله مؤثری برای تحقق سیاست‌های عمده مالی و

اقتصادی و اجتماعی و هدفهای کلی دولت میباشد. آنچه در این بودجه حائز اهمیت است اینست که پیش‌بینی درآمدها کاملاً واقعی و با رعایت احتیاط کامل بعمل آمده است زیرا با مراجعه بکوصولی قطعی سالهای گذشته این مطلب روشن میشود که دولت در پیش‌بینی درآمدها جانب احتیاط را رعایت کرده و همه ساله مهالنی بیشتر از پیش‌بینی عاید خزانه دولت شده است.

دریافت‌های بودجه

۱- مالیاتهای مستقیم - مالیاتهای مستقیم با رشدی معادل ۲۰ درصد نسبت بسال گذشته بالغ بر ۴۷/۸ میلیارد ریال میباشد. بدیهی است این افزایش نموداری از رشد سریع تولیدات و درآمد ملی و نتیجه اجرای قانون جدید مالیاتهای مستقیم و به تبع آنها کارآئی و بهبود دستگاه وصول، افزایش حوزه‌های مالیاتی و ایجاد تسهیلاتی در کارمندان مالیاتی بوده که در خورد ذکر میباشد. در اینجا از ذکر یک نکته ناگزیر است که مقایسه درصدهای رشد مالیاتهای مستقیم با مالیاتهای غیر مستقیم این مطلب را روشن میسازد که گرایش دولت بیشتر بسوی سیستم مالیاتهای مستقیم بوده و تا حد امکان سعی داشته است که نسبت بار مالیاتهای غیر مستقیم را بضع مصرف کنندگان کم کند که در خور تقدیر میباشد و این امر گرایش بودجه را بسوی توزیع عادلانه‌تر درآمدهای ملی جلوه گر میسازد.

۲- مالیاتهای غیر مستقیم - در بودجه پیشنهادی

سال ۱۳۵۲ کل کشور مالیاتهای غیر مستقیم معادل ۷۰/۸ میلیارد ریال پیش‌بینی شده که نسبت بسال گذشته معادل ۱۴ درصد رشد نشان می‌دهد. بررسی کمیسیون بودجه باین نتیجه رسید که قسمت اعظم مالیاتهای غیر مستقیم را درآمدهای حاصل از حقوق گمرکی و سود بازرگانی تشکیل میدهد زیرا توسعه امکانات ارزی کشور و همچنین سیاست بسیار معقول دولت مبتنی بر جلوگیری از افزایش قیمت‌ها از طریق واردات کالاهای مورد نیاز مردم از عوامل عمده‌ای هستند که در رشد این درآمد مؤثرند. همچنین دولت بخاطر جلوگیری از بالا رفتن قیمت‌ها از حقوق و عوارض گمرکی تعداد قابل توجهی از کالای و ارداتی صرف نظر نموده است.

۳- نفت و گاز - درآمد نفت و گاز در سال ۱۳۵۲

اعتباراتی را که در جداول قسمت‌های چهارم، پنجم و هفتم این قانون منظور شده در حدود وصولی درآمدها و براساس تخصیص اعتبار تعهد و بارعبایت قوانین و مقررات مربوط و تبصره‌های زیر پرداخت نمایند.

اعتبارات طرح‌های عمرانی موضوع ماده ۱۲ قانون برنامه و بودجه کشور با توجه به تعاریف مندرج در بندهای هفت و ده ماده ۱ قانون مزبور بنام اعتبارات سرمایه گذاری ثابت در جداول قسمت پنجم پیوست باین قانون منظور شده است.

بودجه شرکت‌های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت و سایر مؤسسات منظور در قسمت‌های نهم و دهم این قانون طبق قوانین و مقررات و همچنین اساسنامه های مربوط قابل اجرا خواهد بود.

بودجه آندسته از مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت که در طول سال ۱۳۵۲ بصورت مؤسسه دولتی در آیند برای مدت باقیمانده سال مزبور پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۱ - الف - کاهش یا افزایش هر یک از مواد هزینه یا برنامه های هر دستگاه از محل اعتبار جاری منظور در قسمت پنجم این قانون با موافقت نخست وزیر تا میزان ده درصد مزاد بر آن فقط برای یکبار با تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز خواهد بود مشروط بر اینکه در جمع اعتبار هزینه‌های جاری دستگاه تغییری حاصل نشود.

ب - افزایش یا کاهش اعتبارات طرح‌های عمرانی (سرمایه گذاری ثابت) برنامه‌های هر دستگاه اجرائی تا حد ۲۰ درصد با موافقت سازمان برنامه و بودجه و اضافه بر آن با تصویب شورای اقتصاد میباید مشروط بر اینکه در جمع اعتبارات طرح‌های عمرانی دستگاه تغییری حاصل نشود.

پ - کاهش یا افزایش اعتبار هر یک از مواد هزینه و یا برنامه‌های وزارت جنگ از محل اعتبار جاری تا میزان ده درصد در اختیار وزیر جنگ و مزاد بر آن برای یکبار با موافقت نخست وزیر و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز خواهد بود مشروط بر اینکه در جمع اعتبارات جاری وزارت مزبور تغییری حاصل نشود.

ت - نقل و انتقال اعتبار مواد هزینه و برنامه‌های

مربوط به سپاهیان ترویج و آبادانی بین وزارتخانه‌هایی که از خدمات این سپاهیان استفاده میکنند بنا بر پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های مربوط و موافقت نخست وزیر و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز خواهد بود.

تبصره ۲ - الف - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی در صورتی میتوانند درآمدهای اختصاصی خود را به مصارف مربوط برسانند که ضمن درآمدهای اختصاصی در بودجه کل کشور منظور و در حسابهای خزانه متمرکز شده باشند. درآمدهای مزبور به هر مبلغ که وصول شود قابل تعهد و مصرف خواهد بود و خزانه مکلف است پس از وصول در خواست وجه لازم را در اختیار وزارتخانه یا مؤسسه دولتی مربوط بگذارد.

ب - تمرکز وجه حاصل از بابت سهم آموزش و پرورش و سهم بهداشتی و سهم کتابخانه‌های عمومی از درآمد شهر دارها و درآمدهای اختصاصی دانشگاهها و دانشکده ها و مؤسسات آموزش عالی و سایر مؤسسات آموزشی و مراکز آموزش حرفه‌ای و صندوق کار آموزی و بیمارستانهای آموزشی و کتابخانه‌ها و موزه‌ها و بناهای تاریخی و درآمدهای سازمان اوقاف از محل موقوفات و اماکن متبرکه و درآمدهای محلی که بوسیله انجمنهای بهداشتی و شوراها و آموزش و پرورش منطقه‌ای از منابع غیر دولتی تحصیل میشود و درآمد حق المسهم صاحبان دفاتر اسناد رسمی در خزانه الزامی نیست.

دستگاهها و مؤسسات موهوب این بندها موظفند برای وجه مزبور در یکی از بانکهای دولتی و یا با موافقت وزارت دارائی در بانکهای غیر دولتی که شرایط مناسبتر و تسهیلات بیشتر پیشنهاد نمایند حساب خاصی افتتاح و درآمدهای حاصله را بلافاصله پس از وصول به حساب مزبور منتقل نمایند.

تبصره ۳ - میزان تنخواه گردان خزانه در سال ۱۳۵۲ پانزده میلیارد (۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال است.

تبصره ۴ - به وزارت دارائی اجازه داده میشود تا مبلغ یک میلیارد و سیصد میلیون (۱۳۰۰۰۰۰۰۰) ریال موضوع ردیف ۴۱۰۲۰ قسمت سوم این قانون از درآمد سازمان بنادر و کشتیرانی را در سال ۱۳۵۲ به درآمد عمومی کشور منظور نماید.

و اگذاری بیمارستان‌های وزارت بهداشتی مصوب خرداد ماه سال ۱۳۵۰ به جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران منتقل شده و خواهند شد بعنوان «اعانه» و بهیچانی که از طرف سازمان برنامه و بودجه تشخیص داده میشود در اختیار جمعیت مزبور بگذارد.

تبصره ۹ - به سازمان برنامه و بودجه اجازه داده میشود اعتبارات مربوط به هزینه‌های پرستاری و نگهداری بیمارستانهای وزارت بهداشتی را که براساس قانون و اگذاری بیمارستان‌های وزارت بهداشتی مصوب خرداد ماه ۱۳۵۰ به جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران و جمعیت کمک به جدامیان و اگذار میشود از بودجه مصوب سال ۱۳۵۲ وزارت مذکور کسر و بعنوان اعانه به جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران و جمعیت کمک به جدامیان و اگذار کند. این نقل و انتقالات باید بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی برسد.

تبصره ۱۰ - دولت مکلف است اعتبار منظور در ردیف ۵۰۲۰۲۰۰۵ قسمت چهارم این قانون را براساس ضوابط و ترتیبی که به پیشنهاد وزارت راه به تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی خواهد رسید بمصرف برساند.

تبصره ۱۱ - به سازمان برنامه و بودجه اجازه داده میشود اعتبار آن قسمت از طرح‌های عمرانی (سرمایه گذاری ثابت) و فعالیتهایی را که در ردیف ۱۰۶/۱ قسمت چهارم این قانون منظور میباشد و اجرای آنها به دستگاههای اجرائی دیگر محول میشود به اعتبار دستگاه اجرائی علاوه نماید.

تبصره ۱۲ - اعتبارات مربوط به برنامه‌هایی که در قسمت هشتم این قانون تحت عنوان «توزیع اعتبارات خاص ناحیه ای استانها و فرمانداریهای کل بر حسب فصول و برنامه‌ها» منظور شده است بموجب مقررات قانونی برنامه و بودجه کشور بمصرف خواهد رسید.

سازمان برنامه و بودجه و دستگاههای اجرائی موظف هستند حداکثر ظرف ۲ ماه از تاریخ تصویب آئین نامه موضوع تبصره ۲ ماده ۱۵ قانون مذکور در مورد اعتبارات منظور شده در قسمت هشتم این قانون توافق لازم را بعمل آورند و سازمان برنامه و بودجه اعتبارات مربوط را بلافاصله از بودجه دستگاههای مربوط

تبصره ۵ - الف - حکم بند «الف» تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور در مورد اعطای یکپایه ترقیع به مستخدمین رسمی مشمول قانون استخدام کشوری بارعبایت مقررات مربوط در مورد مستخدمینی که احکام آنان تا پایان سال ۱۳۵۱ صادر نشده است بقوت خود باقی است. اضافه حقوقی که در اثر اجرای این تبصره بابت سالهای ۱۳۵۰ و ۱۳۵۱ و ۱۳۵۲ به مستخدمین رسمی تعلق میگیرد در مورد وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی مشمول قانون استخدام کشوری از اعتبار ردیف ۵۰۱۰۱۰۰۷ قسمت چهارم این قانون قسایل پرداخت است.

ب - اعتبار مورد نیاز برای اجرای اصلاحیه قانون استخدام کشوری مصوب آبان ماه ۱۳۴۹ در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی مشمول قانون استخدام کشوری در سالهای ۱۳۵۰ و ۱۳۵۱ و ۱۳۵۲ از محل اعتبار ردیف ۵۰۱۰۱۰۰۸ قسمت چهارم این قانون قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره ۶ - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده میشود اعتبار مربوط به تربیت معلم، سپاه دانش و توسعه برنامه‌های موضوع ردیف ۸۱۹۹ قسمت هفتم این قانون را در سال ۱۳۵۲ بر حسب نیازمندیهای هر یک از مناطق آموزش و پرورش به تفکیک برنامه‌ها و فصول بین آنها بصورت کمک توزیع کند. توزیع اعتبارات و تعیین نیازمندیهای مناطق در هر صورت در همان سال باید به اطلاع سازمان برنامه و بودجه و تأیید کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی برسد.

تبصره ۷ - به وزارت دارائی اجازه داده میشود آن قسمت از اعتبارات ردیفهای ۵۰۱۰۱۰۰۶ و ۵۰۱۰۱۰۰۷ و ۵۰۱۰۱۰۰۸ و ۵۰۱۰۱۰۰۹ قسمت چهارم این قانون را به میزان مورد نیاز مناطق آموزش و پرورش به‌توجه به مفاد تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۴۸ و تبصره‌های ۴۵ و ۵ این قانون به عنوان کمک در اختیار مناطق مربوط بگذارد.

تبصره ۸ - به وزارت دارائی اجازه داده میشود آن قسمت از اعتبارات ردیفهای ۵۰۱۰۱۰۰۶ و ۵۰۱۰۱۰۰۷ و ۵۰۱۰۱۰۰۸ و ۵۰۱۰۱۰۰۹ قسمت چهارم این قانون را در مورد کارمندی که در اجرای قانون

کسر و به استناداران و فرمانداران کل ابلاغ مینماید.
تبصره ۱۳ - موجودیهای نقدی اعتبارات عمرانی - طرحهای غیر مستمر که در پایان سال ۱۳۵۱ نزد ذیحسابها و جمعداران طرحهای عمرانی موجود است باید در اول سال ۱۳۵۲ در حساب مربوط مسدود گردد.

برداشت از این حسابها منحصرأ برای پرداخت تعهدات طرحهای عمرانی غیر مستمر سال ۱۳۵۱ خواهد بود. دستگاههای اجرائی مکلفند در پایان شهریور ماه ۱۳۵۲ وضع این حسابها را به وزارت دارائی و سازمان برنامه و بودجه منعکس نمایند و بقیه وجوه پرداخت نشده را به خزانه واریز کنند.

تبصره ۱۴ - سازمان روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران و بنگاه کل داروئی ایران پس از تبدیل بشرکت باید تا معادل مبالغی که در درآمد های عمومی سال ۱۳۵۲ (قسمت سوم این قانون) منظور شده است بعنوان علی الحساب بخزانه دولت بردازند و بعدأ بابت سود سهام و مالیات بر درآمد محسوب و واریز کنند.

تبصره ۱۵ - به وزارتخانه های کشاورزی و منابع طبیعی و تعاون و امور روستاها اجازه داده میشود بمنظور جبران خسارات وارده بصاحبان باغهای مرکبات و خرما تا حداکثر ۱۰ هزار متر مربع در استانهای کرمان، فارس و ساحلی که در اثر سرمای زمستان سال ۱۳۵۱ باغهای آنان آسیب دیده تا مبلغ ۷۰ میلیون ریال که در ردیف ۱۵۸/۲ قسمت چهارم این قانون منظور شده بر تریبی که پیشنهاد استناداران استانهای مذکور به تأیید وزیران کشاورزی و منابع طبیعی و تعاون و امور روستاها خواهد رسید بصورت وام طویل المدت بدون بهره بصاحبان باغهای مزبور پرداخت شود.

حداکثر این کمک برای هر رئیس خانوار صاحب باغ از سی هزار ریال تجاوز نخواهد کرد.

در مواردیکه این قبیل باغداران عضو شرکتهای تعاونی روستائی باشند وام بدون بهره آنان از طریق شرکتهای تعاونی مربوط پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱۶ - زبان دیرکرد متعلق بمالیات قرارداد توسعه شبکه برق تهران از تاریخ صدور رأی کمیسیون تا تاریخ تصویب تبصره ۲۳ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور که اصل مالیات بابت سرمایه وزارت آب و

برق در شرکت سهامی برق منطقه ای تهران محسوب و پایاپای گردیده بخشوده میشود.

تبصره ۱۷ - سازمان غله کشور اجازه داده میشود حق بیمه حمل آن مقدار غله که در سال ۱۳۵۰ از طریق بخش خصوصی خریداری و نزد شرکت بیمه خصوصی بیمه شده است بحساب قطعی منظور نماید.

تبصره ۱۸ - مهلت مقرر در تبصره ۲۱ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور در خصوص اجرای مقررات ماده واحده قانون واریز اسناد علی الحساب و وامهای پرداختی خزانه داری کل مصوب ۱۳۴۷/۴/۱۸ تا آخر سال ۱۳۵۲ تمدید میشود و اسناد علی الحساب تا پایان سال ۱۳۴۹ نیز مشمول مقررات قانون مذکور خواهد بود.

تبصره ۱۹ - دولت مجاز است طبق اصول و ضوابطی که پیشنهاد وزارت اقتصاد بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید خسارت صادر کنندگان ناشی از افزایش ارزش ریال نسبت بدولار آمریکائی را که در بهمن ماه ۱۳۵۱ توسط بانک مرکزی ایران اعلام گردیده در مورد قراردادهائیکه قبل از تاریخ مزبور منعقد شده است از محل اعتبار دولت از طریق مرکز توسعه صادرات ایران جبران نماید و صورت اشخاص و مبالغ پرداختی را بکمیسیون بودجه گزارش نماید.

تبصره ۲۰ - اعتبار منظور در ردیف ۱۰۱۰۱۲/۵۰۱ قسمت چهارم این قانون تحت عنوان «هزینه های متفرقه و پیش بینی نشده عمرانی» بنابینهاد سازمان برنامه و بودجه و تصویب نخست وزیر بمصرف خواهد رسید.

تبصره ۲۱ - بدولت اجازه داده میشود بر اساس آئین نامه ای که پیشنهاد وزارت علوم و آموزش عالی و وزارت آموزش و پرورش بتصویب شورای اقتصاد خواهد رسید از محل اعتبارات ردیف ۱۲۷/۷ قسمت چهارم و تا مبلغ یکصد میلیون ریال از اعتبارات طرحهای مربوط در ردیف ۱۴۳ این قانون بمؤسسات آموزشی غیر انتفاعی عام المنفعه برای احداث ساختمان و تأسیسات و خرید تجهیزات وام با بهره نازل یا کمک بلاعوض پرداخت نماید.

تبصره ۲۲ - شهرداریهای مشمول ماده ۲ قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷ موظفند

سهم مذکور در ماده ۶۸ قانون اصلاحی قانون شهرداری مصوب سال ۱۳۴۵ مربوط ببهرداری - آموزش و پرورش - تربیت بدنی - پیش آهنگی - کمیته پیکار با بیسوادی و کتابخانه های عمومی را از درآمدهای مستمر خود بمیزانی که در سال ۱۳۴۸ پرداخت میکردند در نه ماهه اول سال ۱۳۵۲ پرداخت کنند.

سهم مؤسسات مذکور بابت سه ماهه آخر سال ۱۳۵۲ در بودجه اصلاحی سال مزبور که از طرف دولت تقدیم میگردد و همچنین سهم سالهای آتی از محل درآمد عمومی کشور پرداخت میشود.

وزارت کشور و سازمان برنامه و بودجه مکلفند بمنظور کمک بشهرداریهای کشور حداکثر ظرف چهارماهه از تاریخ تصویب این قانون لایحه ای بمنظور ایجاد صندوق عمران شهری تقدیم نمایند. سرمایه صندوق از محل عوارض قراردادها موضوع ماده ۱۶۶ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۴۵ و اصلاحی آن و پنج درصد موضوع آئین نامه مربوط بنحوه تقسیم عواید جایگزین عوارض دروازه ای و همچنین کمک دولت که هر ساله در بودجه کل کشور از محل درآمد عمومی منظور میشود تأمین میگردد. نحوه تعیین سهم هر شهرداری و ترتیب کمک به شهرداریها در لایحه مزبور تعیین خواهد گردید.

وزارت کشور مکلف است تا تصویب لایحه مذکور از محل وصولی عوارض قراردادها بمیزان وصولی شهرداری پایتخت در نه ماهه اول سال ۱۳۵۱ در نه ماهه اول سال ۱۳۵۲ بشهرداری مذکور پرداخت نموده و بقیه درآمد حاصله را بحساب سرمایه صندوق منظور نماید.

تبصره ۲۳ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود اصل وامهای داخلی و خارجی را که در قسمت چهارم این قانون مشخص شده است بارعایت قراردادهای مربوط پرداخت نماید.

تبصره ۲۴ - وزارت اقتصاد مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون لایحه سازمان صنایع کوچک و نواحی صنعتی ایران را تهیه و تقدیم مجلسین نماید و تازمانی که لایحه مزبور بتصویب نرسیده است عملیات و وظائف سازمان مزبور از جمله تدارک و فروش خدمات و

مؤسسات دولتی که مشمول قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت میباشند و از بودجه عمومی دولت حقوق دریافت میدارند از تاریخ اول مهرماه ۱۳۵۱ متناسب با سهم مستخدمین اوراق قرضه بصندوق یا صندوقهای حمایت مربوط بمستخدمین مزبور واگذار نماید.

انتقال سوابق کارمندان و وجوه مربوط بایشان از صندوق حمایت کارمندان دولت بصندوقهای حمایت

مصنوعات آن سازمان و ناحیه صنعتی اهولجو و اجاره دادن ساختمانهای آن کماکان طبق مقررات قبلی انجام خواهد شد و درآمد سازمان بحساب درآمد عمومی منظور میشود.

تبصره ۲۵ - دولت میتواند تمام یا قسمتی از زیان عملیات جاری شرکتهای تولیدی دولتی را بعنوان «کمک» از محل اعتبارات جاری و به نسبت سهام خود تأمین و پرداخت کند.

تبصره ۲۶ - تازمانی که طبق قانون برنامه و بودجه کشور سازمان نقشه برداری یکی از دستگاههای اجرائی منتقل نشده است درآمد حاصل از اجرای وظائف آن سازمان درآمد اختصاصی محسوب میشود. درآمدهای مذکور و همچنین کمک منظور در قانون بودجه کل کشور برای این سازمان بر طبق بودجه ای که پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید قابل مصرف خواهد بود.

تبصره ۲۷ - براه آهن دولتی ایران اجازه داده میشود آن مقدار از تجهیزات و وسائلی را که در برنامه چهارم از محل وامهای خارجی سفارش داده شده و در سال ۱۳۵۲ بکشور وارد میشود بحساب قطعی منظور و بتدریج از محل طرحهای مربوط در برنامه پنجم واریز نماید.

تبصره ۲۸ - اعتبار ردیف ۱۷۸/۳ قسمت چهارم تحت عنوان اعطای وام از طریق بانکها برای توسعه صنایع و معادن باتوافق سازمان برنامه و بودجه و وزارت اقتصاد بر اساس ضوابط مصوب شورای اقتصاد بمصرف خواهد رسید.

تبصره ۲۹ - بدولت اجازه داده میشود معادل سهمیه خود را بابت حق بیمه مستخدمین وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی که مشمول قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت میباشند و از بودجه عمومی دولت حقوق دریافت میدارند از تاریخ اول مهرماه ۱۳۵۱ متناسب با سهم مستخدمین اوراق قرضه بصندوق یا صندوقهای حمایت مربوط بمستخدمین مزبور واگذار نماید.

انتقال سوابق کارمندان و وجوه مربوط بایشان از صندوق حمایت کارمندان دولت بصندوقهای حمایت

کارمندان بخش خصوصی موضوع قانون فوق و بالعکس ممنوع است.

تبصره ۳۰۵- ذیحجابیان وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی مکلفند مانده نقدی وجوه دریافت شده از محل اعتبارات عمومی در آخر اسفندماه سال ۱۳۵۱ نزد خود و صاحب جعبان وابسته را تا پانزدهم فروردین ماه سال ۱۳۵۲ بحساب مخصوصی که از طرف خزانه نزد بانک مرکزی ایران افتتاح خواهد شد منتقل نمایند.

وزارت دارائی طبق مقررات تعهدات انجام شده سال ۱۳۵۱ وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی را از حساب فوق الذکر پرداخت خواهد نمود و مانده حساب مزبور در پایان ۱۳۵۲ بدرآمد عمومی منتقل خواهد شد.

تبصره ۳۱۵- بوزارت جنگ اجازه داده میشود مبلغ پانصد میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال اعتباراتی که برای احداث ساختمانهای مورد نیاز نیروی زمینی شاهنشاهی ضمن بودجه عادی سال ۱۳۵۱ منظور و قرار داد های آن منعقد گردیده است تا پایان سال ۱۳۵۲ پرداخت نمایند.

تبصره هائی که تا ملغی نشده بقوت خود باقی است

تبصره ۳۲۵- اعتباراتی که در قانون بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور و همچنین این قانون و قوانین بودجه سالهای بعد برای پرداخت دیون با محل تا پایان سال ۱۳۴۹ مربوط بوزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و سایر ردیفها که اعتبار اولیه آنها در بودجه کل کشور از محل درآمد عمومی تأمین بوده است منظور شده یا بشود بر طبق ضوابطی که هرساله از طرف وزارت دارائی و سازمان برنامه و بودجه تعیین خواهد شد و بمیزانی که برای هر دستگاه تخصیص داده میشود تا واریز کلیه بدهیهای دولت از این بابت قابل استفاده میباشد.

آن قسمت از دیون با محل وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی که اعتبار اولیه آنها در بودجه کل کشور از محل درآمد اختصاصی تأمین بوده است و در آمد اختصاصی مربوط بدرآمد عمومی منتقل شده است از اعتبارات فوق قابل پرداخت میباشد.

دیون با محل تا پایان سال ۱۳۴۹ وزارت جنگ از محل اعتبار ردیف خاص که برای این منظور هر سال بتصویب خواهد رسید قابل پرداخت است.

دیون مؤسسات دولتی که بودجه آنها بصورت «کمک» در بودجه کل کشور منظور میشود از محل بودجه مصوب آنها قابل پرداخت است.

تبصره ۳۳۵- سازمان برنامه و بودجه طرحهای عمرانی را بر اساس اعتبارات عمرانی (سرمایه گذاری ثابت) مصوب بتفکیک نقدی و وامی بدستگاههای اجرایی ابلاغ خواهد نمود. اعتبارات نقدی طرحهایی که قسمتی از اعتبارات آنها از محل وامهای خارجی تأمین میشود در صورتی قابل تعهد مصروف خواهد بود که موافقت لازم برای دریافت وام مورد نیاز صورت گرفته باشد.

تبصره ۳۴۵- سازمان برنامه و بودجه اجازه داده میشود که اعتبار مواد هزینه طرحهای عمرانی هر دستگاه اجرایی را بر اساس اعتبارات عمرانی (سرمایه گذاری ثابت) مصوب ضمن توافق بدستگاه اجرایی مربوط تعیین نماید. ترتیب کاهش یا افزایش مواد هزینه مزبور طبق ضوابطی خواهد بود که بنا بر پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه و تصویب شورای اقتصاد تعیین خواهد شد.

تبصره ۳۵۵- وزارت جنگ مجاز است پیش پرداختهای مربوط بسفارشات جاری اقلام دفاعی را که از اعتبارات جاری وزارت جنگ تأمین و تأدیبه میشود بقیه بهای آن از محل قراردادهای وام پرداخت میگردد در قبالت اعلامیه بانک مرکزی ایران بهزینه منظور و اسناد هزینه اینگونه پرداختها مشمول ترتیبی خواهد بود که در مورد اقساط وام مربوط عمل میشود.

تبصره ۳۶۵- بوزارت آموزش و پرورش اجازه داده میشود باقیمانده اعتبارات هر یک از ادارات آموزش و پرورش مناطقی را که در سال ۱۳۵۲ و سالهای بعد شورای آموزش و پرورش منطقه ای در آن تشکیل میشود از اعتبارات منطقه ای آموزش و پرورش استان یا فرمانداریکل و یا شهرستان مربوط کسر و بصورت «کمک» بمنطقه مربوط ابلاغ نماید.

تبصره ۳۷۵- عوارض آسفالت و سائیندگی و توری مشمول عوارض موضوع تبصره ۲۲ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور اعم از وارد شده از خارج یا ساخته یا مونتاژ شده در ایران و همچنین اتومبیلهای سواری و سواری بیابانی در صورتیکه بهای فروش آنها در موقع شماره گذاری از طرف وزارت اقتصاد اعلام نشده باشد

بمآخذ بهای فروش اتومبیل و بهای وسایل نصب شده در آن احتساب میشود و در صورتیکه بهای مذکور از قیمت اعلام شده سال قبل کمتر باشد بهای سال قبل مبنای محاسبه عوارض قرار خواهد گرفت و مؤسسات سازنده یا مونتاژ کننده یا وارد کننده یا فروشنده اتومبیل حسب مورد مکلفند عوارض مذکور را ظرف ده روز از تاریخ فروش اتومبیل باداره دارائی محل پرداخت نمایند. آئین نامه اجرایی این تبصره از طرف وزارتخانه های دارائی و اقتصاد تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳۸۵- از تاریخ اجرای ماده چهار قانون تأمین اعتبارات عمرانی و عمومی مصوب هشتم آذرماه ۱۳۴۳ تبصره ۳۸ قانون بودجه سال ۱۳۳۹ کل کشور لغو میشود و حداقل مالیات دریافتی از هر بضر نوشابه غیر الکلی پنجاه دینار میباشد.

تبصره ۳۹۵- بوزارت دارائی اجازه داده میشود کسری سیمان مورد نیاز کشور را که بتصویب هیئت وزیران بوسیله شرکت سهامی معاملات خارجی وابسته وزارت اقتصاد از خارج وارد میگردد بدون دریافت حقوق و عوارض گمرکی و غیر گمرکی با استثنای یک ونیم درصد سهم شیر و خورشید سرخ ایران و هزینه های گمرکی ترخیص نماید.

تبصره ۴۰۵- بمنظور کمک بتوسعه مصرف برق در روستاها دولت مجاز است اعتبار لازم برای سرمایه گذاری جهت احداث تأسیسات برق در روستاها را بطور بلاعوض در اختیار شرکتهای برق بمنطقه ای مربوط بگذارد. ضوابط مربوط بتعیین نرخ فروش برق در روستاها طبق آئین نامه ای خواهد بود که بنا بر پیشنهاد وزارتخانه های آب و برق و تعاون و امور روستاها و تأیید شورای اقتصاد بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴۱۵- سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران مجاز است مانده اعتبار کمک مصوب در قانون بودجه هر سال برای سازمان مذکور را تا میزانی که با احتساب اندوخته های موضوع ماده ۴۳ اساسنامه آن سازمان سود قابل پرداخت بصاحبان سهام از فروش درصد تجاوز نکند مورد استفاده قرار دهد.

تبصره ۴۲۵- بدولت اجازه داده میشود در مناطقی که

مقتضیات اجتماعی ایجاب کند بهای آب مصرف شهری و مضار غیر کشاورزی روستاها کمتر از قیمت تمام شده دریافت شود نرخ یا نرخ های تعدیل شده ای را بنا بر پیشنهاد وزارت آب و برق و تأیید شورای اقتصاد و تصویب هیئت وزیران تعیین و اعمال نماید. زبان حاصل از اجرای این سیاست در بودجه سالانه وزارت آب و برق منظور و پس از تصویب شرکتهای آب منطقه ای مربوط پرداخت میشود.

تبصره ۴۳۵- دولت مجاز است تمام یا قسمتی از هزینه های مربوط بتهیه کود، بذر مرغوب، خوراک دام، تسطیح اراضی، زهکشی، احداث شبکه های درجه سه و چهار آبیاری و استقرار صنایع غذایی و تبدیل محصولات کشاورزی در منطقه عمل شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاون روستائی و عرضه دیگر خدمات کشاورزی و دامپروری را بعنوان وام بدون بهره یا کمک بلاعوض به زارعان، کشاورزان، دامپروران، شرکتهای تعاونی روستائی و شرکتهای سهامی زراعی و واحدهای تجارنی کشاورزی و دامپروری محسوب و از دریافت آن خودداری نماید.

اعتبارات لازم برای اجرای این سیاست همه ساله در بودجه کل کشور منظور خواهد شد. آئین نامه اجرایی این تبصره توسط وزارت کشاورزی و منابع طبیعی، وزارت تعاون و امور روستاها و وزارت آب و برق تهیه میشود و پس از تأیید شورای اقتصاد بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴۵۵- نحوه استفاده از اعتباراتی که در بودجه سال ۱۳۵۲ و سالهای بعد بابت اجرای مرحله دوم و تغییر ضریب جدول حقوق قانون استخدام کشوری و افزایش حداقل دریافتی تا شش هزار ریال منظور میگردد و دستگاههایی که میتوانند از آن استفاده کنند بر طبق

دستورالعملی که توسط وزارت دارائی تنظیم خواهد شد تعیین میگردد.

آن قسمت از اعتباری که در ردیف ۵۰۱۰۱۰۰۹ قسمت چهارم این قانون برای اجرای مرحله دوم قانون استخدام کشوری منظور شده است در وزارت آموزش و پرورش منحصرأ برای کادر اداری وزارت مذکور قابل استفاده خواهد بود.

تبصره ۴۶۵- بدولت اجازه داده میشود سرمایه گذارهای لازم جهت تأمین حداقل مصرف سرانه آب آشامیدنی مورد نیاز در هر منطقه و نیز سرمایه گذاری لازم جهت احداث شبکه فاضلاب شهرها و سیل بندهای مربوطه را سالانه ضمیمه اعتبارات عمرانی (سرمایه گذاری ثابت) در بودجه کل کشور منظور و بطور بلاعوض و بیابعدوان سرمایه در اختیار شرکت های توزیع آب شهرها که طبق قانون تشکیل خواهد شد قرار دهد سایر سیل بندها نیز که از محل اعتبارات عمرانی (سرمایه گذاری ثابت) توسط وزارت آبادانی و مسکن احداث میشود بصورت بلاعوض در اختیار شهرداریها گذاشته میشود.

کلیه درآمدهای حاصل از فروش آب به حساب درآمد شرکت های مربوط منظور و طبق مفاد اساسنامه به مصرف خواهد رسید. حداقل مصرف سرانه آب مورد نیاز در هر منطقه بنا به پیشنهاد وزارت آب و برق و تصویب هیئت وزیران تعیین خواهد شد. فراهم نمودن منابع لازم جهت سرمایه گذاری در تأسیسات تأمین آب اضافه بر حداقل تعیین شده توسط هیئت وزیران برای هر منطقه، بعهده شرکت های مورد بحث خواهد بود.

تبصره ۴۷- الف- از اول سال یک هزار و سیصد و پنجاه و دو در اجرای ماده ۹۸ و تبصره ماده ۱۲۹ قانون استخدام کشوری بحقوق بازنشستگی و وظیفه از کار افتادگی و وظیفه وراثت (جمع پرداختی بکلیه وراثت) دارندگان پایه های اداری لیسانسیه و غیر لیسانسیه مهندسی و کمک مهندسی - پزشکی بکمی و پزشکی دومی - پزشکیاری (بهباری) و پرستاری - دبیری لیسانسیه و غیر لیسانسیه - آموزگاری و کمک آموزگاری و مستخدمین و کارکنان رسمی و عادی راه آهن دولتی ایران - تلفنچی ها و رانندگان و کاردانان فنی و آتش نشانان رسمی - خدمتگزاران جزء رسمی و خدمتگزاران

رسمی پست و تلگراف و تلفن و خدمتگزاران رسمی راه آهن دولتی ایران که تا پایان اسفند ماه ۱۳۴۶ بازنشسته یا موظف یا فوت شده اند و مستخدمینی که بموجب قانون استخدام کشوری مصوب خرداد ماه ۱۳۴۵ استخدام شده همچنین مشمولین تبصره های سه و چهار ماده ۷۸ و مواد ۱۳۳ و ۱۳۷ قانون مزبور که قبل از اول اسفندماه هزار و سیصد و پنجاه و یک بازنشسته یا موظف یا فوت شده اند پانزده درصد اضافه میشود و از صندوق بازنشستگی کشوری پرداخت میگردد.

ب- از اول اسفندماه ۱۳۵۱ به بعد حقوق بازنشستگی و وظیفه از کار افتادگی و وظیفه وراثت (جمع پرداختی بکلیه وراثت) مستخدم رسمی مشمول قانون استخدام کشوری هیچگاه از حقوق بازنشستگی یا وظیفه از کار افتادگی یا وظیفه وراثت مستخدم رسمی نظیر که در اجرای بندهای این تبصره افزایش یافته است کمتر نخواهد بود.

تبصره ۴۸۵- از اول سال ۱۳۵۲ به حقوق پایه های قضائی بیست درصد اضافه میشود و افزایش حاصل همواره از فوق العاده قضائی یا مزایای مستمر یا فوق العاده شغل دارندگان پایه قضائی کسر میگردد.

۱- افزایش حقوق ماه اول که به پایه قضائی مربوط تعلق میگیرد به نفع صندوق بازنشستگی کشوری کسر میشود.

۲- دارندگان پایه قضائی در صورتی میتوانند با استفاده از حقوق پایه های مذکور بطور اختیاری بازنشسته شوند که حداقل سه سال تمام از تاریخ اول سال ۱۳۵۲ خدمت کرده باشند و در غیر این صورت حقوق بازنشستگی آنان بر اساس حقوق پایه قبل از این افزایش تعیین و از افزایش مندرج در بند ۳ این تبصره استفاده خواهند کرد.

دارندگان پایه قضائی که اجباراً بازنشسته یا موظف شده و همچنین فوت نمایند مشمول محدودیت این بند نخواهند بود.

۳- از اول سال ۱۳۵۲ به حقوق بازنشستگی و وظیفه و از کار افتادگی و وظیفه وراثت (جمع پرداختی بکلیه وراثت) دارندگان پایه های قضائی که تا

با فرمانداریهای کل که تشکیل شده یا بشوند نیز حسب مورد زیر نظر استانداران و فرمانداران کل مربوط اداره خواهند شد. وظائف و تشکیلات و حدود اختیارات سازمانهای مزبور بموجب اساسنامه ای که از طرف سازمان برنامه و بودجه پیشنهاد و تصویب کمیسیونهای استخدام و دارائی مجلسین میرسد تعیین خواهد شد.

تبصره ۵۳۴- بوزارت امور خارجه اجازه داده میشود تا پایان سال ۱۳۵۵ حداکثر تا مبلغ سیصد میلیون (۳۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال بمنظور تهیه محل ملکی و ساختمان و تکمیل و تجهیز و تعمیر نمایندگی های سیاسی و کنسولی شاهنشاهی در خارج از کشور بشرح زیر:

۱- برای خرید زمین - خانه - احداث ساختمان دوست میلیون (۲۰۰۰۰۰۰۰) ریال.

۲- برای تکمیل و تعمیرات اساسی پنجاه میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال.

۳- برای تجهیز ساختمان پنجاه میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال.

از بانک مرکزی ایران به تضمین وزارت دارائی وام دریافت دارد. دولت مکلف است اعتبار بازپرداخت اصل و بهره این وام را که با توافق بانک مرکزی ایران و سازمان برنامه و بودجه تعیین خواهد شد در بودجه های سالانه درده قسط از سال ۱۳۵۴ به بعد منظور نماید.

تبصره ۵۴۴- حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه و لوازم و وسائل و تجهیزات و هزینه های کالا های مورد نیاز برای اجرا و بهره برداری طرح های توسعه کشاورزی و همچنین مواد غذایی که تأمین آنها بعهده وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و مؤسسات و شرکتهای وابسته به این وزارت است و از خارج وارد میشود جمعاً و خرجاً در بودجه های سالانه منظور و عمل خواهد شد. کالاهای مزبور از پرداخت حقوق و عوارض غیر گمرکی با تأیید وزارت کشاورزی و منابع طبیعی با استثنای هزینه های گمرکی و یک و نیم درصد سهم شیرو خورشید سرخ ایران معاف است.

تبصره ۵۵۵- از تاریخ اول فروردین ماه سال ۱۳۵۲ به صاحبان کلیه کالاهای وارداتی (غیر از غلات بصورت فله و کالاهای دولتی) که از طریق بندر عباس وارد میشود جایزه تشویقی بمیزان باصدا ریال برای هر تن کالا از

آخر سال ۱۳۵۱ بازنشسته یا موظف یا فوت شده اند پانزده درصد اضافه میشود.

تبصره ۴۹۵- جدول منضم به قانون امور گمرکی مصوب سی ام خردادماه ۱۳۵۰ طبق فهرست ضمیمه این قانون اصلاح میگردد.

تبصره ۵۰۵- به وزارت کشاورزی و منابع طبیعی اجازه داده میشود حداکثر تا میزان هر کیلو ۱/۵ ریال از مابه التفاوت نرخ قند و شکر را به کارخانجات تولید قند و شکر چغندر قند که طبق ضوابط مالی و فنی مصوب شورای عالی نظارت بر صنایع قند عمل نمایند تخفیف دهد و همچنین قسمتی از مابه التفاوت نرخ بخشوده فوق را طبق ضوابط مصوب شورای فوق الذکر بر مبنای وزن چغندر که به قیمت ارز تر تولید شده و تحویل کارخانجات میشود وصول و به خزانه داری پرداخت نماید.

همچنین به دولت اجازه داده میشود بمنظور کمک به افزایش تولید و مصرف کودهای شیمیائی در داخل کشور و تعدیل نرخ کودهای شیمیائی مبالغ وصولی بابت هیم ریال بقیه مابه التفاوت نرخ رابه عنوان وام بدون بهره یا سرمایه به شرکت ملی صنایع پتروشیمی پرداخت نماید.

تبصره ۵۱۵- بانک مرکزی ایران میتواند به پیشنهاد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و بر اساس بررسیهای لازم و تأیید وزارت دارائی حداکثر تا میزان پنج میلیارد ریال بعنوان تنخواه گردان جهت خرید انواع بذرها، کود شیمیائی، سموم، گوشت و فرآورده های دامی و انواع خوراک دام هر اختیاری مؤسسات وابسته بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی قرارداد دهد.

وجوه حاصل از فروش کالاهائی که از محل تنخواه گردان فوق خریداری میشود منحصرأ باید برای واریز تنخواه گردان در باقعی بحساب مربوط در بانک مرکزی ایران واریز شود.

تبصره ۵۲۵- بدولت اجازه داده میشود که سازمان توسعه استان سیستان و بلوچستان را با استثنای دفتر برنامه ریزی آن استان از اول سال ۱۳۵۲ از سازمان برنامه و بودجه منتزع و با وظائف و اختیاراتیکه دارد بصورت یک سازمان مستقل زیر نظر استاندار سیستان و بلوچستان قرار دهد. سازمانهای توسعه سایر استانها

محل درآمد سازمان بنادر و کشتی رانی پرداخت خواهد شد. این جایزه فقط بکالاهائی تعلق خواهد گرفت که گواهی مبدأ آنها مربوط به کشورهای خارج از حوزه خلیج فارس و دریای عمان باشد.

ملک اجرای این تبصره دو سال است و بنا به پیشنهاد سازمان بنادر و کشتی رانی و تصویب هیئت وزیران قابل تمدید است در صورت تمدید میزان جایزه از طرف هیئت وزیران تعیین خواهد شد.

گزارش از کمیسیون آب و برق

بمجلس شورای ملی

کمیسیون آب و برق در جلسه ۱۶ اسفندماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت تبصره ۴۶ لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون بودجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون آب و برق - مهندس فرخ

گزارش از کمیسیون آبادانی و مسکن

بمجلس شورای ملی

کمیسیون آبادانی و مسکن در جلسه ۱۶ اسفندماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت تبصره ۴۳ لایحه بودجه کل کشور را مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون آبادانی و مسکن - مهندس احتشام شهیدی

گزارش از کمیسیون اقتصاد

بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه ۱۶ اسفندماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت تبصره ۲۴ لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون بودجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیک پور

گزارش از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری

در جلسه ۱۶ اسفندماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت تبصره های ۲۴-۲۹-۴۷-۴۸ و ۵۲ لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون بودجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری

رضا پیرزاده

گزارش از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۶ اسفندماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت تبصره های ۱۹-۲۹-۳۷-۳۸-۳۹-۴۶-۴۹ و ۵۴ لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون بودجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش از کمیسیون کار و امور اجتماعی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۱۶ اسفندماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت تبصره ۲۹ لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور را مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی

علی اصغر قدردان

رئیس - آقای صدری کیوان فرمایشی دارید فرمائید.

صدری کیوان (مخبر کمیسیون بودجه) - در گزارش تقدیمی چند مورد اشتباه چاپی دیده شد که بعرضتان میرسانم استدعا دارم اصلاح بفرمائید در تبصره ۹ سطر چهارم نوشته شده ... جمعیت کمک بجز امیان واگذار میشود ... باید نوشته شود ... واگذار شده یا میشود ... در تبصره ۱۲ سطر سوم نوشته شده

... بموجب مقررات قانونی برنامه بودجه ... باید نوشته شود بموجب مقررات قانون برنامه بودجه در تبصره ۲۲ سطر ۲ نوشته شده ... در ماده ۸ قانون اصلاحی ... باید نوشته شود ... در ماده ۶۸ قانون اصلاحی ...

رئیس - همانطور که همکاران محترم اطلاع دارند بموجب قانون بودجه و برنامه که از تصویب مجلسین گذشت از این پس دولت لایحه بودجه را بصورت برنامه ای تقدیم میکند و در نتیجه علاوه بر مواد و تبصره های بودجه عادی تبصره هائی هم از نظر عمرانی بناچار در لایحه بودجه وجود خواهد داشت و اگر این قبیل تبصره ها ضمیمه نباشد دولت بودجه را نمیتواند کامل عمل کند البته کمیسیون اصلاح آئین نامه این ماده آئین نامه را برای سال آینده اصلاح خواهد کرد و در آینده این مشکل را نخواهیم داشت برای اینکه امسال هم این مشکل رفع شود باید این تبصره ها را در بودجه قبول کنیم خواهش میکنم خانمها و آقایانی که موافقت بهمین ترتیب عمل کنیم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

برای این تبصره ها پیشنهاد فوریت شده است که قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید تبصره های ۱۹-۲۴-۲۹-۳۷-۳۸-۳۹-۴۳-۴۶-۴۷-۴۸-۴۹-۵۲-۵۴ بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور با قید يك فوریت مطرح شود.

لیدر فراکسیون حزب ایران نوین

دکتر المونی

رئیس - فوریت این تبصره ها مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) فوریت تبصره ها رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور مطرح است آقای صمد نامور بعنوان مخالف صحبت میکنند خواهش میکنم تشریف بیاورند.

نامور - جناب آقای رئیس - همکاران ارجمند. در سال گذشته در مقدمه بحث در بودجه سال ۱۳۵۱ مطالبی عرض کردم که جا دارد بطور اختصار در همان زمینه بمناسبت طرح لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ مطالبی عرض کنم

تنظیم چنین بودجه ای با اعتبارات قابل توجه نمودار این واقعیت است که کشور ما با سرعت غیر قابل تصویری که شاید در دنیا کم نظیر است رو به توسعه میرود. این پیشرفت اقتصادی که در یک شرائط خاص زمانی شروع شده و با سرعت تصاعدی رو به افزایش است نتیجه توسعه سرمایه گذاری - گسترش مبادلات بازرگانی در سطح جهانی و افزایش مداوم درآمدهای ارزی است عواملی که موجب شده اند کشور ما بتواند بتوفیق های مادی مذکور دست یابد و در فاصله نسبتاً کوتاه خود را بصفت کشورهای پیشرفته جهان نزدیک نماید عبارتند از ثبات سیاسی که علت توسعه سرمایه گذاری داخلی و خارجی است - اجرای سیاست مستقل ملی که امکان گسترش مبادلات بازرگانی را در سطح جهانی بمانداده است و از همه مهمتر رهبری توأم با واقع بینی مملکت است. همه ما قبول داریم در فراهم آوردن عواملی که گفته شد شاهنشاه رهبر عالیقدر ما تا چه اندازه تلاش و کوشش کرده و میکنند. البته هر دولتی که بتواند توفیق اجرای منویات شاهنشاه را پیدا نماید مورد تأیید خواهد بود. شاید این سؤال مطرح شود که با این برداشت مخالفت گروه اقلیت در بودجه برای چیست؟ چندی قبل ضمن يك مصاحبه تلویزیونی که سؤال شدن نقش اقلیت در شرائط فعلی چیست؟ من عرض کردم هدفهای احزاب سیاسی ایران تحت تأثیر اصول انقلاب ایران است بنابراین هدفهای اقلیت و اکثریت یکی است و وسائل و امکانات رسیدن به هدف هم شناخته شده هستند و مثالی زدم که جا دارد در اینجا آنرا عرض کنم. گفتیم از اینکه يك باغ سبز و خرم و پر گل که نتیجه انقلاب ایران است داریم همه ما افتخار میکنیم زیرا باغ متعلق به همه ملت ایران است. در هر باغی خس و خاشاک - علفهای هرزه - و نقاط ضعف وجود دارد. ممکن است به بعضی از درختها بموقع آب نرسد و رو به خشکی بروند، ممکن است قسمتی از چمنهای سبز به زردی گراید، ممکن است علفهای هرزه مانع رشد گیاههای پرثمر شوند. وظیفه اقلیت اینست که به باغبانان و آنها نیکه قیچی باغبانی و شیر آب و دستگاه مبارزه با آفت در دست دارند نقاط نامناسب که زیبایی و ثمردهی باغ را تهدید میکند نشان دهند تا باغبانان

توانند علف‌های هرزه را قطع کنند و درختان کم‌آب را آب دهند و آفت گیاهان را از بین ببرند و خس و خاشاک را جمع آوری کرده بدور ریزند. بسته و گریخته از دوستان اکثریت چه در صف پارلمان و چه در مقامات اجرائی شنیده میشود که میگویند در مقابل ما اقلیت قوی نیست! من منظور از قوی بودن را نمی‌فهمم شاید منظور گویندگان محترم اینست که با برخورداری از مصونیت پارلمانی اقلیت نباید در پیش تریبون و برخلاف مصلحت مملکت عوام فریبی کند؟

بنده قول میدهم در این اقلیت افرادی هستند که میتوانند ساعتها سخن انتقادی بگویند ولی تصور نمیکنم این روبه در شرائط امروز مملکت صحیح باشد بنابراین تصدیق بفرمائید که ما ضمن قبول و تأیید پیشرفتهای مملکت انتقاد میکنیم آنچه انتقاد سازنده و دور از عوام فریبی. این وظیفه است حساس و مشکل، من که مدت دو ماه و نیم بعنوان نماینده حزب مردم در کنار نمایندگان دو حزب دیگر و نمایندگان گروههای ملی بمناسبت بزرگداشت دهه انقلاب ایران در تهران و شهرستانها در مقابل جمعیتها و گروههای مختلف از پیشرفتهای دهساله اخیر ایران سخن گفته‌ام چگونه میتوانم در اینجا آن سخنان و مطالبی را که بحق گفته‌ام نکذیب نمایم؟

رویه ملایم اقلیت ناشی از موقعیت خاص کشور ماست و بهیچ وجه دلیل بر ضعف اقلیت نیست. تازه همین رویه ملایم گاهی همکاران اکثریت را هم که بعضی از آنها طبعشان نازک است بعکس العمل و امیدارد.

یادم بیفتی از غزل حافظ آمد که میگوید:

من چه گویم که ترا نازکی طبع لطیف
تا بحدیست که آهسته دعا نتوان کرد

البته این شعر درباره دولت صادق نیست زیرا جناب آقای نخست وزیر بارها اقلیت را تشویق به انتقاد کرده‌اند و همکاران ایشان هم تاب تحمل انتقاد را دارند. من مطمئن هستم اگر از جناب وزیر کشاورزی سؤال کنم سیصد مؤسسه و شعبه تحقیقاتی و ابسته بوزارت کشاورزی در سال گذشته چه کرده‌اند و محصول کار آنها بسا صرف این مبالغ زیاد و سرسام آور برای مملکت چه بوده؟ از من نخواهند رنجید و در موقع خود با تبسم

لطیف پاسخ می‌دهم که اکثریت را قانع کند از قبیل همان پاسخی که درباره علت کاهش درصد قند در سال گذشته دادند خواهند فرمود بنابراین گرفتاری اقلیت از بابت حساسیت بعضی از همکاران اکثریت است.

قبل از اینکه وارد بررسی بودجه و حواشی مربوط بآن بشوم مطلبی را باید عرض کنم تا آنجائی که من اطلاع دارم تحرك و فعالیت امسال در کمیسیون بودجه بیشتر از گذشته بود بتقاضاهای بعضی از گروهها توجه شد و تغییرات و اصلاحاتی در جهت تأمین قسمتی از نظرات مردم بعمل آمد کوشش آقای دکتر دادفر و دوستان دیگر عضو کمیسیون بودجه قابل توجه است. صحبت از تحرك کمیسیون بودجه شد عرضی دارم در مورد کیفیت بحث در بعضی از کمیسیونهای مجلس و در این مورد تقاضا دارم رئیس محترم گروه پارلمانی اکثریت توجه بفرمایند.

درست است که اکثریت قاطع و در بعضی از کمیسیونها اکثریت نزدیک بانفاق عضو حزب ایران نوین هستند و درست است که لوایح قبل از آمدن بمجلس در حزب اکثریت مطرح میشود ولی رعایت اصول ایجاب میکند که کمیسیونهای مجلس فارغ از بحث‌های حزبی باشند در یکی دو کمیسیون که من شرکت دارم گاهی نماینده اقلیت من هستم اغلب مشاهده میشود که در طرح لوایح و بحث اعضاء محترم کمیسیون اشاره به آنچه در حزب گفتگو شده و احیاناً دفتر سیاسی حزب دستور داده است میفرمایند گاهی نماینده دولت هم فراموش میکند که مدافع و پاسخگوی لایحه است و او هم در بحث حزبی شرکت مینماید! امیدوارم این تذکره با حسن نیت عنوان شد موجب سوء تفاهم نشود.

يك مطلب دیگر هم هست که باز مربوط بنمایندگان محترم اکثریت است. من این تذکره را سال قبل هم دادم ولی عنایتی بآن نشد. انتقادات و ایرادات اقلیت متوجه دولت است و پاسخ باید از طرف دولت که آگاهی به کیفیت کار دارد داده شود و سخن گویان موافق فقط در تأیید و محاسن لایحه باید صحبت بفرمایند مثلاً اگر من بگویم شرکت تلفن خیلی بیش از مبلغ سیصد ریال در ماه بحق مکالمه و اشتراك تلفن اضافه کرده و مردم استأصل نموده است در این مورد جناب آقای وزیر پست و تلگراف

مذکور افزایش یافته ولی احساس میشود با تربیتی که پیش میرویم تناسب عوامل بهم بخورد.

مثال میزنم فرض بفرمائید عوامل رفاه عبارتند از تهیه کت-شلوار-پیراهن-کفش و جوراب، هدف ما اینست که بعد از پنج سال برای جمعیت معینی این دست لباس کامل را تهیه و به آنها بپوشانیم این نازیبا است اگر در آخر پنج سال تعداد کت بیش از تعداد جمعیت ولی شلوار کمتر تهیه شده باشد. در اینصورت عده‌ای کت و پیراهن و کفش و جوراب به تن دارند و شلوار پایشان نیست و یا بالعکس. موضوعی که مطرح است اینست که آیا در تقسیم اعتبارات این هماهنگی رعایت شده است یا خیر؟ این سئوالی است که دولت باید به آن پاسخ دهد و اگر توضیح قانع کننده‌ای بدهد ما هم قبول میکنیم.

نکته دیگری که در مورد تحکیم تکیه گاههای رفاه باید متذکر شد اینست که تنها اختصاص دادن اعتبارات روی کاغذ و دفتر کافی نیست بلکه اجرای صحیح این برنامه‌ها بنوبه خود بسیار مهم است زیرا اگر ناصحیح انجام شود با اساس کار نطمه وارد میشود بطور مثال عرض میکنم:

يك پایه مهم رفاه اجتماعی تأمین فرهنگ است که اگر برنامه‌های مربوط به آن خوب اجرا نشود ولو هر قدر هم هزینه مصرف شود يك پایه مهم رفاه اجتماعی را متزلزل میسازد.

اعتقاد ما اینست که در مورد تأمین فرهنگ برنامه‌ها درست پیاده نمیشود برای اینکه بحقیقت امر پی برید آموزش دوره راهنمایی را بررسی میکنیم:

دوره راهنمایی يك مرحله حساس آموزشی است مرحله‌ایست که باید استعداد دانش آموزان در مسیر صحیح و مورد نیاز جامعه سوق داده شود در این دوره که مسئله تشخیص و استعداد مطرح است باید مراقبت کافی بشود. در این دوره بررسی‌های روانی برجسته آموزشی می‌چربد باید معلمین روانشناس که بتوانند استعدادها را ارزیابی کنند و دانش آموز را در راهی که علاقمند است و در عین حال مفید برای جامعه است راهنمایی نمایند.

حال به بینیم وزارت آموزش و پرورش به این

باید تشریف بیاورند و باسند و آمار جواب بدهند که فی‌المثل من و مردم اشتباه می‌کنیم نه اینکه یکی از همکاران اکثریت عرض بنده را نکذیب و از شرکت تلفن بدون ارائه سند دفاع نماید.

معذرت میخواهم قدری حاشیه رفتم می‌پردازم بمسائلی که باید در زمینه بررسی بودجه روی آنها بحث شود. اینکه در توزیع اعتبارات بودجه اولویت‌ها بطور دقیق در نظر گرفته شده است یا خیر؟ موضوعی است دقیق که باید بررسی همه جانبه بشود و تناسب این اعتبارات بر اساس ضرورت‌ها و نیازهای جامعه ارزیابی گردد اما بطور اجمال بمسائلی بر میخوریم و چنین بنظر میرسد در ارزیابی اولویت‌ها دقت لازم بعمل نیامده است یکی از هدفهای مهم برنامه پنجم تأمین رفاه اجتماعی است افزایش رشد مداوم اقتصادی نمیتواند نمایانگر کامل رفاه اجتماعی باشد زیرا رشد اقتصادی نمودار افزایش درآمد ملی و توسعه اقتصادی است.

رفاه اجتماعی متکی بعواملی است که مهمترین آن عبارتند از تأمین بهداشت - تأمین مسکن - تأمین فرهنگ - تأمین غذا و پوشاک - البته عوامل دیگری هم هستند که هم میتواند رفاه اجتماعی را کامل نمایند و هم بالعکس آنرا متزلزل کنند که به آن اشاره خواهم کرد بنابراین آنچه گفته شد می‌باید بموازات تغییرات کمی در جهت افزایش رشد اقتصادی سعی کنیم تکیه گاههای رفاه اجتماعی را محکم نمائیم. پیاده کردن برنامه‌هایی که این رفاه را بوجود می‌آورد احتیاج بمراقبت مداوم دارد در غیر اینصورت رفاه اجتماعی کامل و مطلوب بدست نخواهد آمد نکته مهم در تأمین رفاه اجتماعی اینست که این عوامل رفاه متناسب باهم پیشرفت نماید اگر در جامعه‌ای غذا و پوشاک تأمین شود ولی بهداشت عقب بماند و یا اگر بهداشت و تغذیه و پوشاک تأمین شود ولی در مسکن و فرهنگ عقب افتادگی مشهود شود این رفاه کامل و مطلوب نیست. رفاه اجتماعی کامل آن رفاهی است که تمام تکیه گاههای آن بموازات هم تحکیم یابند. اگر چه در تنظیم اعتبارات بودجه سال ۱۳۵۲ بهمه عوامل موجبات رفاه اجتماعی توجه شده و اعتبارات در تمام زمینه‌های

امر مهم توجه کرده است؟ آیا معلمین متخصص برای دوره راهنمایی آماده کرده است؟ و اگر این معلمین را آماده کرده آیا امکانات لازم را در اختیار آنها قرار داده است؟ آیا سمینارهای چند روزه توانسته اند تخصصی کافی برای داوطلبان دوره حساس راهنمایی فراهم نمایند؟

ظواهر امر نشان میدهد که وضع آموزش ما در دوره راهنمایی خوب نیست و این از مواردیست که نه تنها نظام آموزشی را متزلزل میکند بلکه بنوبه خود یکی از پایه‌های رفاه اجتماعی را سست مینماید در مورد تأمین مسکن که پایه دیگری از رفاه اجتماعی است اگر چه رقم مهمی در برنامه پنجم برای تأمین مسکن پیش بینی شده و اعتقاد دولت اینست که یازده درصد مسکن مورد پیش بینی برنامه پنجم در سال ۱۳۵۲ ساخته میشود ولی اگر اجرای برنامه تأمین مسکن به کیفیتی باشد که در سالهای ۱۳۵۰ و ۱۳۵۱ عمل شد تردید داریم که دولت بتواند به آنچه در آخر برنامه پنجم، در مورد تأمین مسکن پیش بینی کرده است برسد.

بکنه‌ای که درباره تأمین مسکن باید در نظر گرفت اینست که اجرای برنامه بطریقی باشد که بتوان برای جمعیت فعلی توأم با جمعیتی که در اثر رشد مداوم افزایش مییابد، مسکن تهیه نمود.

بعواضات تأمین و تحکیم عوامل اصلی مهم رفاه اجتماعی که به آن اشاره شد ضرورت دارد به عواملی که میتواند رفاه اجتماعی را تحت تأثیر قرار داده و همانطور که گفته شد کامل یا سست نماید توجه شود. در این مورد به تأمین عدالت قضائی اشاره میکنم. نمیتوان انکار کرد که قضات مملکت ما از باسوادترین و زحمتکشترین افراد جامعه هستند ولی متأسفانه استنباط میشود که قضات ما جاذبه شغلی خود را از دست داده‌اند.

از طرفی توسعه مداوم اقتصادی و وارد شدن مسائل و مشکلات تازه در روابط بین اشخاص پیچیدگی در امر قضاوت را بیشتر مینماید این توسعه و طرح مسائل تازه احتیاج به تکنیک و دانش پژوهی تازه دارد بنابراین قاضی باید آنقدر به کار خود علاقمند و بستگی داشته باشد که مانند پزشک هم مداوا کند و هم مطالعه و تحقیق نماید

قاضی گذشته از تسلط بر رشته خود باید به رشته‌های دیگری که به نحوی انحاء در رسیدگی‌ها مؤثر است آگاهی یابد و اینکار محتاج به مطالعه و تحقیق و از همه مهمتر علاقمندی به کار است.

ولی متأسفانه استنباط میشود نه تنها قضات شریف و زحمتکش ما جاذبه کاری خود را از دست داده‌اند و دنبال تحقیق و مطالعه در رشته مربوط به خود نیستند بلکه در بین طبقه تحصیل کرده هم تمایلی برای کار در دادگستری و باصطلاح قاضی شدن نیست تا جاییکه این خطر است که در چند سال آینده کمبود قاضی کارها را از مسیر صحیح منحرف نماید.

مشکل چیست؟ مشکل را در تأمین زندگی مادی و معنوی قاضی باید جستجو کرد.

زندگی مادی قاضی باید بطریقی تأمین شود که قاضی باعلاقه بیشتر اوقات بیکاری و فراغت خود در اصرار مطالعه و تحقیق و دست یافتن به تکنیک‌های نو کند. باید حیثیت اجتماعی قاضی که یکی از عوامل جذب کننده نیروی انسانی بطرف دستگاه قضا است و در علاقمندی قاضی به کار مؤثر است افزایش یابد.

در بودجه سال ۱۳۵۲ با توجه به تغییرات عمده در سایر موارد افزایش قابل توجهی که نشان دهنده این حقیقت باشد که دولت در صدد تأمین عدالت قضائی است ندیدم به قول همکار محترم آقای حکمت گسترش امر قضا خرج لازم دارد.

از آنجائیکه قضات دارای طبعی بلند هستند حتی در موارد ضروری از حقوق حقه خود میگذرند و چون جناب آقای وزیر دادگستری خود قاضی خوشنامی هستند تصور میکنم دچار حجب و حیا شده‌اند. موضوع دیگری که ارتباط به تأمین عدالت قضائی پیدا میکند توسعه خانه‌های انصاف است. درباره اثرات مهم و ارزنده خانه‌های انصاف در روستاهای ایران، اصل نهم انقلاب اصلی که به عدالت پهلوی معروف شده است باید توجه بیشتر شود. شاید اغراق نباشد اگر گفته شود نظیر خانه‌های انصاف ایران از نظر کیفیت در هیچ نقطه دیگری در جهان نیست. البته دادگاههای روستائی در بعضی از کشورها وجود دارند ولی هیچکدام ارزش کار آنها مثل خانه‌های

ما مطرح میکنند. بنابراین در درجه اول باید این افراد آگاهی کامل نسبت به پیشرفت‌های مملکت داشته باشند و آمار و ارقامی که نشان دهنده پیشرفت‌های کشور است در اختیار داشته باشند. از همه مهمتر این که خود این افراد انقلاب ایران را خوب درک کرده باشند و بتوانند آنرا بعنوان يك نظریه قوی و فکری و سیاسی زمان بطبقه جوان تفهیم کنند. این مسئله است بسیار مهم و قطع دارم دولت با اشتیاق طالب اجرای آن خواهد بود.

جوامعی که در راه صنعتی شدن هستند و هنوز مشکلات اجتماعی کشورهای صنعتی پیشرفته را پیدا نکرده‌اند میتوانند از پدیده‌های مضر که در راه این کشورها بوجود آمده پند بگیرند. و راه جلوگیری از آنها پیدا نمایند. بررسی این کار مهم بعهدہ دانشگاهیان است و این از مواردیست که میتواند رفاه اجتماعی را تحت تأثیر مثبت یا منفی قرار دهد.

عامل دیگر که میتواند رفاه اجتماعی را تحت تأثیر قرار دهد امر اشتغال در توسعه صنعتی است. اینکه ما در شرایط فعلی که با سرعت بسوی صنعتی شدن میرویم باید بطرف صنایع سرمایه طلب برویم و با بطرف صنایع کارگر طلب، مطلبی است درخور توجه. بررسی این موضوع از لحاظ این که ما طالب جذب نیروی انسانی آزاد شده از بخش کشاورزی بیخش صنعت بوده، میخواهیم اشتغال را نیز حل کنیم اهمیت دارد.

در کنفرانس ملی کار رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران که نماینده بخش صنایع خصوصی است ضمن سخنرانی خود توصیه کرد که طرحهای سرمایه طلب و کارگر طلب مورد بررسی قرار گیرد و نوع سرمایه گذاری نسبت باحتیاجات و عرضه نیروی انسانی و سرمایه تجویز شود.

جناب آقای نخست وزیر استدلال رئیس اتاق بازرگانی و صنایع را رد کردند و در همان جلسه چنین فرمودند که دنباله روی از پیاده کردن طرح‌های کارگر طلب موجب خواهد شد که ایران از آخرین پیشرفت‌های تکنولوژی در صنعت محروم شود و بطرف صنایعی که دولت‌های بزرگ آنرا بعلت پیشرفت‌های فنی و علمی رها کرده‌اند برود و در نتیجه در میدان رقابت صنعتی

انصاف ایران نیست. خانه‌های انصاف نه تنها توانسته‌اند دعاوی روستاها را با سرعت حل نمایند بلکه در روستاهایی که خانه انصاف دائر شده سطح اخلاق آن روستا بالاتر رفته و به اعتماد بنفس و شخصیت روستائیان افزوده شده است بنابراین یکی از وظائف مهم وزارت دادگستری گسترش سریع خانه‌های انصاف است. نمیگویم خانه‌های انصاف اضافه نمیشود بلکه افزایش سریع تر را تقاضا دارم البته اگر به مشکل مالی بر نخورید.

عامل دیگری که بنوبه خود يك جامعه مرفه را نگران یا مضطرب مینماید مسئله مقابله با افکار و رویه‌هاییست که میتواند برای نسل جوان خطرناک باشد.

بعقیده ما باید بمواضات تغییرات کمی که در دانشگاه‌های ما وجود آمده باید تغییرات کیفی نیز وجود آید مسئولیت این تحول بعهدہ استادان محترم دانشگاه است باید دانشگاه‌های ما سپری مطمئن بوجود آورند تا افکار ناصحیح و منحرف که متأسفانه سرعت در بعضی از کشورها طبقه جوان را بسوی خود جذب می‌نماید نتواند در ایران رشد و نمو کند. در این مورد همان طوری که عرض شد مسئولیت سنگین بعهدہ استادان دانشگاه است. استادان دانشگاه ما با توجه بموقعیت ممتاز و جهات ترقی و پیشرفت و از همه مهمتر با مقایسه مبانی انقلاب ایران با مکتبهای فکری و اقتصادی دیگر باید اصالت انقلاب و راهیکه ایران میبیماید برای نسل جوان توجیه کنند. استادان محترم دانشگاه و معلمین ما باید احساسات ناسیونالیستی احساس علاقمندی بحفظ سنت های ملی را که میتواند سپر مطمئنی در مقابل انحرافات فکری باشد در نسل جوان زنده نگهدارند.

هیچ اثری مهمتر از اثر کلام يك استاد و معلم برای دانشجو و دانش آموز نیست.

درباره نسل جوان و مسئولیت استادان و معلمین بحث شد، ذکر این نکته هم ضروری است و توجه دولت را بآن جلب میکنم. بعقیده ما تمام افرادی که بنحوی از انحاء چه در داخل ایران و چه در خارج با طبقه جوان و تحصیل کرده مملکت سروکار دارند باید افراد شایسته‌ای باشند و در انتخاب آنها باید دقت بسیار شود. باید این مأمورین بتوانند پاسخگویی ستولاتی باشند که جوانان

شکست بخورد زیرا طرح های صنایع کارگر طلب طرح های صنایع عقب افتاده است و بهتر این است که بجای اجرای يك طرح کارگر طلب ۲۰ طرح که نیروی انسانی مورد نظر را تأمین میکند پیاده شود. چند ماه بعد جناب آقای دکتر مجیدی سرپرست فعلی سازمان برنامه و وزیر کابینه نظر دیگری داده اند و نظر ایشان چنین است و عیناً نقل میشود:

«... ما باید مناسب ترین تکنولوژی را با در نظر گرفتن شرایط زمان و مکان برگزینیم - گفتن این که ایران باید صد درصد بدنبال صنایع کارگر طلب برود همانقدر نادرست است که خواستار صنایع صد درصد سرمایه طلب بشویم.»

در حال با این سه نظر به اینکه ابراز شد ملاحظه میشود که سیاست دولت در این باره هنوز روشن نیست یا لااقل ما از آن اطلاع نداریم و رئیس بخش خصوصی صنایع هم از آن بی اطلاع است.

بفرض قبول یکی از دو نظر یعنی توسعه صنایع سرمایه طلب با آخرین تکنولوژی یا مخلوطی از صنایع سرمایه طلب و صنایع کارگر طلب مشکل اساسی در راه توسعه اقتصادی مانده نیروی انسانی ما هست که مشکل بزرگی در راه توسعه صنعت است. بالا بردن سطح مهارت و تربیت نیروی انسانی که بتواند نقش اساسی در نگهداری و پیشرفت صنایع داشته باشد احتیاج به مراقبت کافی دارد و این موضوع بقدری اهمیت دارد که اگر به آن توجه کافی و لازم نشود به اجرای برنامه های توسعه اقتصادی لطمه وارد میسازد. این آموزش باید از دو طریق شروع شود یکی از طریق وزارت کار برای تبدیل کارگران غیر ماهر به ماهر و بالا بردن سطح مهارت کارگران نسبتاً ماهر دیگر از طریق وزارت آموزش و پرورش در مورد برنامه های آموزش فنی که از طریق مدارس فنی و حرفه ای وزارت آموزش و پرورش انجام میشود باید تجدید نظر بعمل آید بطرفی که دانش آموزان از دبستان به آموزش فنی رغبت پیدا کنند. تا زمانیکه به دانش آموزان مانفهم نشود که حیثیت يك کارگر ماهر کمتر از حیثیت يك کارمند پشت میز نشین نیست بلکه از جهت درآمد در سطح بالاتری قرار دارد تا زمانیکه ماعلام بعضی از قبود را در خانواده ها

نشکنیم. قبودی که رئیس يك خانواده تصور نکند ارزش يك اندیکاتور نویسی بیش از يك کارگر لوله کشر است نخواهیم توانست آموزش فنی خود را گسترش دهیم و نیروی انسانی ما را برای توسعه اقتصادی فراهم نمائیم و لو اینکه میلیارد ها خرج تأسیسات و کادر آموزش فنی نمائیم. آنچه اهمیت دارد ایجاد میل و رغبت در فرزندان ایرانی است که هدف خود را بجای پشت میز نشینی تغییر دهند و بطرف آموزش فنی روی آورند. قبول کنیم که موفقیت مادر طی یکی دو سال اخیر در زمینه تربیت نیروی انسانی ماهر در قالب آموزش فنی در مقابل رشدی که در صنعت داشته ایم قابل ملاحظه نبوده است و اگر بهمین ترتیب پیش رویم در آینده دوچار زحمت خواهیم شد مگر اینکه همانطوریکه عرض کردم اقدامات از دبستانها آغاز شود و از طریق کتاب و عکس و وسائل ارتباط جمعی میل و رغبت در فرزندان ایرانی برای کار فنی ایجاد شود جناب آقای دکتر مجیدی درباره استخدام کارگر ماهر از خارج اظهار نظر کرده و تذکر داده بودند که نباید از استخدام کارگران ماهر خارجی بهره بیزیم و باید کارگران ماهر مورد نیاز را از هر جایی که لازم است باهر دستمزدی که باشد به کشور بیاوریم البته این توصیه تا جائیکه فقط مربوط به استخدام کارگر ماهر و تکنیسین باشد مانعی ندارد ولی باید توجه داشته باشیم این موضوع نباید وسیله ای شود در جهت تضییع حق کارگران ایرانی زیرا بعضی از کشورهای نزدیک ایران بامزد کمتر و شرایط پائین تری حاضرند در ایران کار کنند و اگر این موضوع کنترل نشود بوقت ما توجه خواهیم شده از راه کارگر عادی غیر ایرانی بعنوان کارگر ماهر جای کارگران ایرانی را گرفته اند بنابراین تنها طریق صحیح اینست که با سرعت برای بالا بردن سطح مهارت کارگران و گسترش آموزش فنی اقدامات سریع و همه جانبه ای بعمل آید امیدواریم دولت به این نکات مهم توجه بفرماید. در مورد حفظ حقوق کارگر صحبت شد خواستم نکته ای را تذکر بدهم و آن تأمین مسکن کارگران است منظور تأمین مسکن کارگران احداث خانه های سازمانی نیست بلکه منظور اینست که کارگران ما احساس مالکیت کنند و خانه دار شوند استنباط میشود این کار با سرعت لازم

متناسب با هدفهائی که دولت دارد پیشرفت نمیکند. ممکن است من اشتباه کرده باشم اگر غیر از اینست نمایندگان محترم کارگر که در صرف اکثریت هستند قطعاً از میزان پیشرفت در مورد تأمین مسکن کارگران اطلاع دارند عرایض مرا اصلاح بفرمایند در مورد اصلاحات اداری چون همکاران من ضمن بررسی برنامه به آن اشاره کردند مطلبی عرض نمیکند فقط تذکری دارم در مورد آنچه وزارت آموزش و پرورش عمل میکند شاید صحیح باشد اگر بگوئیم وزارت خانه مذکور در جهت عکس انقلاب اداری عمل کرده است در مورد تعیین چهار معاون منطقه ای ایراد وارد است من از هر فرهنگی سؤال کردم که آیا این معاونین منطقه ای نقشی در اصلاح و سرعت کارها دارند جواب منفی شنیدم استدلال آنها اینست که اگر اخذ تصمیم در سطح استان باشد مدیر کل استان میتواند انجام دهد و اگر تصمیم در سطح بالا یعنی وزیر باشد که این مسئله منطقه ای برای کسب تکلیف عازم تهران بشود! اگر وزارت آموزش و پرورش شجاعت اقرار به اشتباه را داشته باشد درخور تمجید است.

چند نفر از دوستان نظر داشتند که ارادتمندان اتاق اصناف انتقادی بکنم حقیقت اینست که حزب ما انتقادات خود را در موقع طرح قانون تشکیل اتاق اصناف و همچنین نظرات خود را در موقع انتخابات اتحادیه های صنفی ابراز نمود ولی با تصویب قانون و تشکیل اتاق اصناف وظیفه ما اینست که مواظب باشیم اتاق مذکور راه خود را صحیح طی کند لذا انصاف ندیدم از سازمانی که هنوز عملاً شروع بکار نکرده انتقادی بکنم ولی از فرصت استفاده میکنم به گردانندگان اتاق اصناف هشدار میدهم که کارشان خیلی حساس است از فرمایشات جناب آقای نخست وزیر ضمن تقدیم لایحه بودجه استنباط شد که رئیس دولت انتظار دارد که نظام صنفی وظیفه خود را در جلوگیری از گران فروشی و تعدی و اجحاف ب مردم بوجه احسن ایفا نماید در غیر این صورت دولت برای حفظ حقوق اکثریت مصرف کننده عکس العمل نشان خواهد داد از طرفی گردانندگان اتاق اصناف باید توجه داشته باشند که همکاران اکثریت مجلس هم بجهت مصلحت مصرف کننده از اشتباه آنها نخواهند گذشت حزب اقلیت هم که جای

خود دارد بنابراین با يك اشتباه در مقابل خود دولت نمایندگان اکثریت نمایندگان اقلیت را خواهد دید ولی از صمیم قلب میگویم امیدوارم در این مبارزه شکست نخورد و بتواند نیروی پای خود بایستد هم اعتماد اصناف را جلب کنید و هم حقوق مصرف کننده را حفظ نمائید در مورد کارهای شهرداری تهران از قبیل نحوه مصرف عوارض نوسازی و نقشه های فرضی مناطق شهرداری ها که بعنوان اصلاحی مردم را ب زحمت انداخته مطالبی تهیه کرده ام که چون مفصل است بوقت دیگری موکول خواهم کرد. موردیکه از جهت توزیع اعتبارات میتوان روی آن انگشت گذاشت مسئله تأمین آب کافی برای مردم زحمتکش بوشهر و نادر جنوب است جناب آقای نخست وزیر چند سفر به بوشهر و نواحی ساحلی رفته اند و خوب میدانند که تأمین آب برای این منطقه تا چه اندازه مهم است البته برای بوشهر در چند سال اخیر آب خوراکی فراهم شده و اصولاً بوشهر امروز با بوشهر ده سال پیش خطی فرق کرده است ولی با برنامه هائیکه از جهت توسعه بندر بوشهر در دست اجراست و با تمام شدن راه مهم شیراز - بوشهر مسلماً جمعیت این منطقه با سرعت افزایش می یابد و تنها نگرانی مردم این منطقه تأمین آب است آبی که بتوان لااقل درختکاری کرد و این بندر زیبا را بصورت يك بندر توزیستی در آورد توجه دولت را باین امر مهم جلب میکنم موضوع مهمی را که میخواهم در آخر عرایضم تذکر شوم و حساب آن با تمام مسائلی که مطرح شد جداست افزایش بودجه دفاعی مملکت است (صحیح است) که از هر جهت مورد تأیید گروه اقلیت است (احسن).

هر اندازه ایران قوی باشد افراد متجاوز با کسانیکه خیالهای خام در سردارند مؤذنب تر خواهند شد و سر جایشان خواهند نشست. هنگامیکه شاهنشاه در کنگره بزرگداشت دهه انقلاب ضمن سخنان خود فرمودند:

(چو ایران نباشد تن من مباد) من در صنفی که نشسته بودم شاهد اشگهائی بودم که از چشمها جاری بود این اشک شوق بود ملتها همیشه انگیزه ها و احساسات مشترک دارند مردم دوست دارند احساسات خود را از زبان قهرمان ملی و رهبر خود بشنوند. باید عرض کنم در مقابله با بیگانگان متجاوز و دفاع از سرزمینی که متعلق ب ما است همه ما

يك نوع احساس و انگیزه داریم (صحیح است) من بطور قاطع میگویم هر موقع ر هر ماصمیم بگیرند همه ما اینکه میگویم همه ما یعنی ما نمایندگان مجلس حتی آنها تیکه در صف دولت نشسته اند آماده دفاع از کشورمان می شویم و اسلحه بدست میگیریم و در صف اول مبارزه خواهیم جنگید (صحیح است) اگر روزی همین جناب آقای هوبدا ، نخست وزیر نباشد آن روز تفنگ بدست میگیرند برای حفظ حیثیت مملکت همه ما آماده دفاع هستیم (احسن) ما نخواهیم گذاشت سرزمین مان بدست دیگران بیفتد این سرزمین را می خواهیم بدست فرزندانمان بسپاریم (صحیح است - احسن) و اگر لازم باشد کشته می شویم این را گفتیم که بیگانگان بدانند وحدت ملی ما قابل تزلزل نیست بعروض خودم خاتمه میدهم و از اینکه مصدع خانم ها و آقایان شدم معذرت می خواهم (احسن - احسن) .

رئیس - خانم دکتر دولتشاهی بفرمائید.

بانود کتر دولتشاهی - جناب آقای رئیس، همکاران

محترم، آقایان و خانمهای محترم ، اجازه می خواهم عرض خودم را در موافقت با بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور از اتفاق مهمی که باعث تحول بزرگی در کشور ایران شد و در تمام شئون نحوه کار ما را متحول کرد و تغییر داد مختصراً شروع کنم و آن انقلاب بزرگ اجتماعی ایران است رهبر ملت ایران شاهنشاه آریامهر در کنگره دهه انقلاب در روز محترم عبدعزیز فرمودند «مطالبی که به ملت پیشنهاد کردم و مورد تصویب قرار گرفت مطلب ساده ای نبود، بلی عنوان چنان مطالب تکان دهنده که اجتماع ایران را بفرموده شاهنشاه در همان کنگره يك شبه زیر و رو کرد مطالب ساده ای نبود اعلام منشور انقلاب و پیشنهاد آن بملت ایران از طرف رهبر خردمند ما با اجرات و قدرت و بینش و بصیرت صحیح با توجه به اوضاع اجتماعی ایران و تاریخ این ملت خصوصیات این ملت نجیب و کهنسال و با توجه به نتیجه انقلابها در کشورهای مختلف جهان بود شاهنشاه ما با محاسبه دقیق اوضاع اجتماعی ایران موقع دقیق تاریخی را برای اعلام منشور انقلاب خود اعلام کردند شاهنشاه ماملت خود دشان را خوب میشناختند و میدانستند که هوش و ذکاوت و بیداردلی ملت ایران ضامن اجراء و دنباله گیری آن انقلاب عظیم خواهد بود چنانکه

تصمیم گرفت و آن تصمیم را اجراء کرد شاید این بالاترین نعمتی باشد که فعلا در اختیار ماست و از این باید به نفع مملکت و به نفع مردم و به نفع تاریخ ایران استفاده کرده خوشبختانه شاهنشاه ماکه رهبری انقلاب و پیگیری آنرا بعهده دارند در مواقع لزوم رهبری لازم را بدولت می کنند و بدلیل اینکه امکان تصمیم گیری فعلا در مملکت وجود دارد حداکثر استفاده همانطور که در بیانات پرمغز خود فرمودند برای نتیجه گیری برنامه ها وجود دارد ما باین نتیجه رسیدیم که بودجه ای که با توجه به علم و تخصص تهیه شده باشد امروز میتواند جوابگوی برنامه های بزرگ مملکت باشد يك نگاه بسیار کوتاه به تاریخچه بودجه از اوایل مشروطیت بکنیم . باینکه اصل های ۱۸-۲۰-۹۶ و ۹۹ قانون اساسی وظایف دولت و مجلس را در تهیه و تصویب و بررسی بودجه معین کرده در اوایل مشروطیت اطلاع کافی و علم کافی برای تهیه و بررسی بودجه نه در دولت و نه در مجلس وجود نداشت وقتی به مذاکرات سال های اول مشروطیت مجلس شورای ملی نگاه کنیم می بینیم که هم دولت وسایل و اسباب کار ندارد و نمیتواند بودجه تنظیم شده و صحیحی تقدیم بکند و هم مجلسیان درست نمیدانستند که از دولت چه می خواهند یکی از وزیران دارائی گویا سال ۱۳۲۵ قمری است که میگوید اسباب کار فراهم نیست از مباحثات و کلام نمیرنجم لابد بایشان اعتراض کردند که چرا بودجه صحیح نمی آوری خیلی جالب است امروز که ما بودجه باین عظمت را میخواهیم بررسی کنیم نگاه کنیم ببینیم بودجه ای که در سال ۱۳۲۵ قمری تقدیم مجلس شده است شامل چه ارقامی است نقد ۱۵۴۲۹۹۷ کرور غله ۲۸۷۴۵ خروار و ۹۵ من، ابریشم يك من، بعد شلتوك و کاه و غیره است اینها بودجه سال ۱۳۲۵ مملکت ما را تشکیل میداد در سال ۱۳۲۸ قمری برای اولین بار بودجه ای که تا اندازه ای جنبه بودجه داشت در زمان وزلوت دارائی صنیع الدوله به مجلس تقدیم شده است باین ترتیب جمع عایدات ۱۴۱۱۶۷۰ میلیون تومان و جمع کل مخارج ۱۴۶۸۰۰۰۰ تومان . با اینکه وزیر دارائی وقت از اینکه بودجه ای که تا اندازه ای جنبه بودجه داشته تقدیم کرده اظهار مباهات می کند باز میگوید ما در

کار بودجه بی تجربه و تازه کاریم و با وجود این اطلاعاتی از مالیه در هم و بر هم خود استخراج کرده و به معرض شهود بگذارم . تا سالیان درازی بودجه بهمان صورت بود و اگر اطلاعات مختصری اضافه شده بهرحال بعضی سالها متعادل و بسیاری سالها نامتعادل و در بسیاری سالها بصورت ۱۰ به مجالس مفتنه دوران مشروطیت تقدیم شده است پس از منشور انقلاب نحوه تنظیم بودجه نیز با توجه بوضع اقتصادی مملکت متحول شد در این زمان بود که کار شناسان برای تهیه بودجه فعالیت کرده اند بخاطر دارم اولین بار که نخست وزیر فقید شادروان منصور در سال ۱۳۴۳ بودجه سال ۱۳۴۴ را به مجلس آورد گفت وقتی دستور تنظیم بودجه را دادم از من سؤال شد چه نوع بودجه ای تنظیم کنیم متعادل باشد کسر نشان بدهد کسر نشان ندهد چه جور باشد ولی از همان زمان که آن دولت را ما همین دولت میدانیم چون اکثر همکاران شادروان منصور همین کسانی هستند که تا امروز هم افتخار خدمتگزاری در دولت را دارند و خود جناب آقای هوبدا در آن زمان وزیر دارائی بودند از آن موقع شروع شد که بوسیله کارشناسان فنی و منطبق با اوضاع و احوال روز مملکت بودجه تهیه شده و بتدریج بودجه بطرف تکامل رفت بطوریکه امروز می بینیم که لایحه بودجه نمایشگر تحولات بزرگ و دیگر گونیهای اقتصادی و اجتماعی و سازمان های مختلف دولتی می باشد و نه فقط از نظر مادی و مالی این بودجه مانحول بزرگی را پشت سر گذاشت بلکه امتیاز بزرگ این بودجه این است که توأم با برنامه عدرائی پنجم کشور است که جنبه دمکراسی اقتصادی آن و توجه به رفاه و بهزیستی اکثر مردم بسیار قوی است بودجه سال ۵۲ را بدون توجه به برنامه عمرانی پنجم نمیشود بررسی کرد البته بررسی برنامه پنجم در وظیفه کار امروز مانیست ولی خوشبختانه بتازگی لایحه برنامه در مجلس بررسی شده و در خاطرها هست که چه برنامه عظیم و حساب شده ای است و الآن ما بخوبی می بینیم که این بودجه و آن برنامه مهم بهم تکیه دارند و هر دو با هم راهنما به جهش های بزرگ اقتصادی و بطرف دروازه های تمدن بزرگ ایران می باشند آنچه که جلب توجه میکند مسئله رفاه و خدمات اجتماعی در این

بوده است در کار رفاه تنها پیشرفت اقتصادی با تأمین جنبه های مادی کافی نیست بلکه از یک طرف تربیت نیروی انسانی برای اینکار لازم است از طرف دیگر تجهیز افکار مردم. اگر مردم با این برنامه های عظیم هماهنگ نباشند و نبودند این ترقیات با این سرعت و شدت عمل نشده بود همکار محترم ما اشاره بهمین مطلب کردند که شاید اگر مردم همراهی با برنامه ها نداشته باشند پیشرفت عملی نیست ولی بنده میخواهم بگویم مردم در همین دهساله انقلاب علاقمندی و پیش و تحرك و شهادت زیادی از خود نشان دادند و حتی در همان برنامه های حرفه ای و آموزش های حرفه ای تا چند سال پیش بنظر می آمد که مردم رغبتی نشان نمیدهند امروز خوشبختانه این رغبت وجود دارد و علت آن فطرت انسانی و تعلیمات دولت نیست بلکه خود مردم و خود کارگران شخصیت یافته مملکت حیثیت و ارزش کار را بالا بردند و برای کارهای خود و زحمت بازوی خود ارزش قائل شده اند و طوری شده است که جوانان مملکت هم امروز با رغبت زیادی بکلاسهای حرفه ای و فنی میروند و تحول بزرگی از این حیث در افکار مردم پیدا شده است بنده قبول دارم که این مسئله چون تا اندازه ای تازه گی دارد قدری شاید جای نگرانی باشد که نوجوانان ما وقتی از مدارس دوره راهنمایی بیرون آمدند آنها که میخواهند تعلیمات فنی و حرفه ای بیرون آید محل باندازه کافی برای تعلیماتشان وجود دارد یا نه من با وجود فرصت کمی که در این روزها داشتم اولاً بعنوان معترضه باید عرض کنم بنده چون این روزها در تمام جلسات کمیسیون بودجه شرکت کردم فکر می کنم جا داشته باشد که باعضای کمیسیون بودجه مجلس تبریک بگویم که در یک مدت چنین کوتاه در طی جلسات شبانه روزی يك بودجه باین عظمت را با آن دقت که من از نزدیک شاهد بودم بررسی و تصویب کردند که آماده شد تا امروز در جلسه علنی مجلس بررسی شود این هم یکی از مظاهر انقلاب است که نمایندگان مجلس در موارد لزوم حتی ساعتهای استراحت خود را حاضرند صرف کار و بررسی لواحق لازم و مهم مملکت بنمایند بهر حال همانطور که عرض کردم سعی میکنم از خواندن ارقام خودداری کنم چون ارقام خیلی زود از خاطر میرود و این ارقام همه جا هست و همکاران در موقع لزوم

بآن ارقام رجوع میفرمایند ولی در این خصوص چون من خودم خیلی علاقمند بودم و میدانم هم که مورد علاقه همه است مطالعات دقیقی کردم خوشبختانه برنامه های تعلیمات حرفه ای و فنی همانطور که با توجه کامل آقای نخست وزیر در نطق خودشان در مجلس فرمودند خیلی امیدوارکننده است هنرجویان جدید در بخش های مختلف تعلیمات فنی برای سال آینده به این قرارند در بخش آموزش صنعتی ۶۵۰۰ نفر در بخش آموزش روستائی ۴۵۰۰ نفر در بخش آموزش خدمات فنی و اداری ۴۰۰۰ نفر جمعاً - ۱۵۰۰۰ نفر از نظر ایجاد شرایط ایمنی کار تربیتی داده شده است که تمام هنرجویان در مؤسسات آموزش فنی و حرفه ای وزارت آموزش و پرورش مشمول بیمه خواهند بود در سال آینده بالغ بر یکصد هنرستان صنعتی و روستائی وزارت آموزش و پرورش از شمول این بیمه ها استفاده خواهند کرد در سال ۵۲ بالغ بر ۱۴۲ هنرستان فنی وزارت آموزش و پرورش تعلیم خواهند یافت از نظر تأمین هیئت آموزشی برای ۳۷۵ کلاس جدید حرفه ای و فنی بودجه و تأمین اعتبار شده بطور کلی بالغ بر ۲۷ هزار ساعت معلم فنی که مورد نیاز خواهند بود اعتباری برای استخدام آنها که ۵۷۰ معلم و تکنیسین باشد تأمین خواهد شد البته حسن این کار اینست که استفاده از این اعتبار بعهده شوراهای منطقه ای آموزش و پرورش گذاشته شده که بمصدق سپردن کار مردم بدست مردم آنها با علاقمندی هر کدام در مناطق و ناحیه های خود از این اعتبار و بودجه استفاده خواهند کرد و چون دستشان باز است خواهند توانست حداکثر استفاده را از این مهندسين و تکنیسین ها برای تعلیمات حرفه ای بکنند تعدادی از این هنرجویان در حدود ۱۵۰۰ نفر در آموزشگاههای شبانه روستائی هم تعلیم خواهند دید يك مسئله مهم که در برنامه ها و بودجه سال آینده توجه شده دادن امکانات برای تعلیم و فرا گرفتن در غیر ساعات کار است یعنی در کلاسهای شبانه در دوره های تابستانی مثلاً برای معلمان دوره راهنمایی از کلاسهای تابستانی استفاده خواهد شد و همینطور برای دانشجویان و هنرجویان تا آنجائیکه بخصوص در روستاها مجبورند که در روز کار بکنند

توانند از ساعت عصر و شب استفاده نمایند و تعلیمات جدید بگیرند در سال ۱۳۵۲ يك واحد جدید تربیت معلم فنی نیز برای رشته های صنعتی بایک هزار نفر ظرفیت در بابل شروع بکار خواهد کرد کار ساختمان يك واحد دیگر تربیت معلمان فنی با اعتباری بمبلغ ۵۰۰ میلیون ریال در شهر ری پایه گذاری خواهد شد که احتیاج شدید به معلمان فنی را در طول برنامه پنجم عمرانی تأمین کند اگر بخواهیم این ارقام را ادامه بدهیم ممکنست قدری از حوصله جلسه خارج باشد بخصوص که این ارقام کم و بیش در اختیار همه هست ولی آنچه حائز اهمیت است اینست که منتهای تلاش از طرف برنامه ریزان و دولت شده است از قبیل همین کلاسهای شبانه برای معلمان شاغل، کلاسهای تابستانی برای معلمان راهنمایی و کلاسهای مختلف برای دانش آموزان که در ساعات مختلف استفاده کنند و حتی در کلاسهای شبانه روزی در سال ۵۲ بطور کلی ۲۷۳۶۵ معلم جدید بکار گماشته خواهد شد و همانطور که گفتم ۵۷۰ نفر مهندس و تکنیسین برای مدارس حرفه ای است مدارس حرفه ای و فنی منحصر باینها نیست و خوشبختانه علاوه بر وزارت آموزش و پرورش وزارتخانه های مختلف بر طبق احتیاجات خود نیز کلاسها و مدارس و آموزشگاههایی دارند مانند وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت تعاون و امور روستاها و بخش خصوصی که بسیاری از کارخانه ها کلاسهای مختلفی برای تعلیمات کارگران خود دارند و یا همکاری مفصلی که جدیداً میشود که با همکاری دولت کلاسهای ترتیب بدهند که حداکثر استفاده برای هنرجویان فراهم شود البته پیشرفت وزارت آموزش و پرورش فقط معلم و شاگرد نیست کتابخانه میخواهد محل ورزش میخواهد کلاس و مدرسه میخواهد که خوشبختانه همانطور که در ارقام بودجه می بینیم برای همه پیش بینی های کافی شده ماصحبت از عدالت اجتماعی و دمکراسی اقتصادی میکنیم این یعنی چه معنی این نیست که درآمد های مملکت را بگیرند و به نسبت جمعیت تقسیم به تعداد جمعیت مملکت بکنند، نه این که خیلی پیش با افتاده و بجه گانه خواهد بود موضوع اینست که درآمدهای مملکت طوری تقسیم بشود که بخدمات

مختلف به نسبت اولویتها و به نسبت اهمیتی که در پیشبرد اجتماع دارند سهمی متعادل و صحیح برسد (صحیح است) پرواضح است که با مقتضیات دنیائی و موقعیت ایران در این بودجه يك قسمت خیلی بزرگی برای دفاع مملکت تخصیص داده شده که مورد تأیید هر فرد ایرانی است از این گذشته می بینیم اولویت بر رفاه و خدمات اجتماعی داده شده از جمله انواع بیمه ها بیمه های روستائیان توسعه بیمه های اجتماعی بیمه کارمندان و همانطور که در مقدمه بودجه می بینیم توسعه بیمه های مختلف پیش بینی شده است که یکی از عوامل مهم تأمین رفاه مردم است از آن گذشته البته بطور مفصل وارد همه این مسائل نمیشوم ما با سایر همکاران تقسیم بندی کار کرده ایم تا هر کدام يك قسمت از مطالب راصحبت کنیم که هم تکرار مکررات نباشد و هم از سخنرانی بکفر خستگی بوجود نیاید اما چون این مسائل رفاهی پیشرفتهای اقتصادی اهمیت دارد ناچارم مختصری اشاره به پیشرفتهای اقتصادی بکنیم اقتصاد مملکت که يك نسبت بزرگ بر اساس ایجاد صنایع میباشد و خوشبختانه در دوره انقلاب بتوسعه صنایع توجه بسیار شده می بینیم که صنایع ما در دوران انقلاب از يك رشد و جهش فوق العاده ای برخوردار است در سال ۵۲ و برنامه پنجساله نسبت این رشد باز هم بالاتر خواهد رفت ارزش تولیدات صنعتی که در سال ۱۳۵۰ برابر بود با ۴۴۲/۹ میلیارد ریال در سال ۱۳۵۲ حدود شصت و سه میلیارد ریال معنی این چیست؟ یعنی کارکنان این صنایع در ظرف یکسال از ۱۶۲۶۰۰۰ نفر به ۱۷۱۲۳۰۰ نفر بالغ شده اند یعنی در بخش صنعتی ظرف یکسال ۸۶۳۰۰۰ شغل جدید بوجود آمده این شغل های جدید باعث تقسیم عادلانه ثروت می شود نکته دیگری که برای ما حائز اهمیت است بوجود آمدن صنایع مادر است که اینها با يك سرمایه گذاری سنگینی در اول کار شروع میشود ولی چون موجبات بوجود آمدن صنایع فرعی را فراهم میکنند میتوانند در آینده پایه گزار تولیدات صنعتی بشوند که این تولیدات صنعتی چه از نظر تأمین مصارف داخلی و چه از نظر صادرات ارزش و اهمیت زیاد دارد یکی از این صنایع مادر که خوشبختانه امسال بهره برداری آن شروع خواهد شد و در همین ماه

اسفند شاهنشاه آریامهر بهره برداری تولیدات آتزا افتتاح خواهند فرمود، ذوب آهن است که ظرفیت آن بزودی به ۱/۹ میلیون تن افزایش خواهد یافت دیگر صنایع پتروشیمی و گاز و نفت که بنده نمیخواهم وارد آن بحث بشوم ولی با تحوانی که در کار صنعت نفت پیدا شده موجب افتخار برای همه ماست که نحوه بهره برداری متحول شده و این راهیون تلاش و ابتکار و شخصیت شاهنشاه رهبر بزرگ مملکت و ملت ایران هستیم یکی دیگر از صنایع که بطرز نوین کار خواهد کرد تأسیسات فولاد خواهد بود که با سیستم جدید نه بوسیله کک بلکه احیاء آهن بوسیله گاز خواهد بود و این یکی از مراکز نادر در دنیا خواهد بود چون کارخانجات احیاء فولاد بوسیله گاز در دنیا زیاد نیست ایران یکی از کشورهای معدودی خواهد بود که از این کارخانه فولاد سازی بزودی برخوردار خواهد شد. راجع به استفاده از معادن میدانیم در این اواخر صحبت شد از استفاده از معادن مس مطالعاتی که در سالهای اخیر بوسیله بخش دولتی و بخش خصوصی شده مناطق بسیار عظیمی از سرزمین ما را مورد مطالعه و بررسی قرار داده اند تا در جاهائی که معادن مفید و معدنی که بهره برداری از آن اقتصادی باشد مورد استفاده قرار گیرد همه میدانیم یکی از مواردی که اسباب سر بلندی ملت ایران و پشتیبان این تحولات و پیشرفت های بزرگ است سیاست مستقل ملی ایران است شاهنشاه مابابصیرت و دلسوزی و احاطه ای که باوضاع بین المللی دارند در سالیان بسیاری آنچنان موقعیت و شخصیتی برای کشور و ملت ایران در مجامع بین الملل بوجود آورده اند که مناسبات مابا همه کشورها دوستانه است (مورد استثنائی فقط یکی است) و از این دوستی های دو جانبه و چند جانبه استفاده کامل بنفع ملت ایران میشود الآن دادوستدهای وسیعی با اکثر کشورهای دنیا داریم در سازمان ملل متحد که ایران یکی از پایه گزاران آنست در سالیان متمادی ایران شرکت میکند و نمایندگان ایران در اکثر حتی تمام مباحثی که در سازمان ملل مطرح میشود شرکت می کنند و همینطور که می بینیم در نتیجه این تلاشها موقعیت ایران در مجامع بین المللی شاخص و برازنده است شاهنشاه از تبحر سفرها در سالیان دراز بخود هموار کرده اند، برای شناساندن ملت و کشور و ترقیات

کشورهای صنعتی تصور کنند که این امر بالمآل بسود آنان خواهد بود. در حال حاضر سرعت افزایش ظرفیت تولید نیمی از جهان بمراتب بیش از افزایش قدرت خرید نیم دیگر است و معلوم نیست که بازارهای فروش این تولید اضافی را در کجا میتوان یافت. مگر آنکه وسایل جهت تقویت خرید مردم کشورهای در حال توسعه برانگیخته شده البته برای دیگران غیر از توصیه نمیشود کاری کرد ولی در کشور خودمان همت بر آن گماشتند و درباره نفت که بزرگترین رقم صادراتی کشور ماست قیمت متعادل بخواهند و پافشاری کنند. بخاطرمان هست در موقعی که کنفرانس اوپک در تهران بونده فقط بنفع خودمان بلکه برای کلیه کشورهای صادرکننده نفت عایدات بیشتری را تأمین فرمودند، خوشبختانه تولیدات صنعتی ما قابل رقابت با تولیدات صنعتی سایر کشورها شده است و همانطور که جناب آقای نخست وزیر اشاره کردند متأسفانه ناحیه ای بزرگ که میتواند پذیرای بسیاری از صادرات ما باشد کشورهای اروپای غربی است، که بخاطر وجود بازار مشترک از قسمتی از صادرات ما استفاده نکرده یا بکالاهای سنتی پرداخته یا فقط نفت که مورد احتیاج آنهاست میخرند در اینجا لازم میدانم جلب توجه محافل و مقامات اقتصادی را بکنم، که همین صنعت فرش ما که در طی قرون شناخته شده در معرض خطر کارخانجاتی است که مصنوعی آنرا شبیه به قالی ایران عین نقشه های قالی ایران و با همان نام میبافند. قسمت عمده این کارخانجات در همان کشورهای بازار مشترک میباشند و متأسفانه با آنکه این کشورها خودشان خیلی مقید به ثبت کالا بوده و این مسائل را رعایت میکنند باین موضوع توجهی نکرده، با توجه باینکه مردم این ممالک خیلی شایق و مایل بداشتن قالیهای اصیل ایران هستند، این سیاست بازار مشترک از روی سودجویی موقتی ممکن است صدمه ای به فرش ایران بزند. امیدوارم با آگاهی جناب آقای هویدا تدابیری اخذ شود. قطعاً این بلوکها از بلوکهای قوی نفت قوی تر نیستند. وقتی اراده قوی شاهنشاه ما کارتهای نفتی را به زانو در آورده با دلیل و منطق و بانگاه به دلایل قوی و عدالت اجتماعی کشور ایران موفق خواهد شد. در اینجا ناگزیرم اشاره کنم برای درک منویات رهبر ما و اجرای

نظریات انسانی ایشان، خدمتگزاران لایق هم لازم است که در اینجا لازم است از خدمات نخست وزیر و وزیر اداری وقت و مقامات شرکت نفت یاد کرد و مورد تقدیر و تحسین قرارداد. خدمات شبانه روزی این افراد باعث شد که نظرات شاهنشاه بنحو احسن عملی شود. بهر حال برنامه های عمرانی که در پیش است بزرگترین ضامن نتیجه های هر چه بیشتر انقلاب در دهه دوم انقلاب خواهد بود. آنچه مسلم است و بنظر میرسد که ضامن پیشرفتهای آینده باشند این همبستگی ملت ایران است که خوشبختانه اختلافات و چند دستگی و این قبیل اشکالات که ما الآن می بینیم در خیلی از کشورها وجود دارد و گریبانگیر برنامه های پیشرفت آنهاست. در ایران وجود ندارد. همه مردم یکدل و یکپارچه به پشتیبانی رهبر بزرگ هستند و دولت فعلی ما خوشبختانه در مدت طولانی خدمتگزاری لیاقت و شایستگی خود را نشان داده و لیاقت و علاقمندی و شوق و شغفی که در ملت ایران وجود دارد، اینها همه ما امیدواری میدهد که در سال ۵۲ و سالهای آینده در دوره برنامه عمرانی ۵ ساله دوران رسیدن به تمدن بزرگ همه گونه امیدواری داشته باشیم که با همبستگی یکدل و یک اعتقاد بطرف پیشرفتهای ایرانی که آرزوی رهبر بزرگ انقلاب و هر فرد ایرانی است رهسپار شویم (احسن - احسن).

رئیس - آقای شیخ رضائی بفرمائید.

شیخ رضائی - با اجازه مقام محترم ریاست و

گرامی همکاران عزیز.

قبل از ذکر هر مطلب و بحث و گفتار در لایحه بودجه کشور باید خدمت همکاران محترم عرض کنم، در این هفته یعنی فردا جشن جاوید ارتش ایران است. هر سال در چنین موقعی ارتش و ملت ایران مراسمی دارند، مراسم بزرگداشت شهدای راه وطن است، یاد میکنند از افسران و سربازانیکه بانثار خون خود استقلال مملکت ما را حفظ نموده اند. یاد میکنند از ابر مردان تاریخ ارتش دلیر و نیرومند ایران، یاد میکنند از کسانی که با ظلم و تباہی جنگیده اند. ماهم امروز از آنان به نیکی و افتخار یاد می کنیم (صحیح است - احسن) لذا این جانب از طرف فراکسیون حزب مردم و اگر اجازه بفرمائید که حتماً

هم همینطور خواهد بود از طرف شما و از طرف ملت ایران درود بی پایان و صدافانه خود را به پیشگاه خدا بیاگان شاهنشاه آریا مهر بزرگ ارتشتاران فرمانده میفرستیم (احسن).

همه میدانیم که ملت ایران در صورت وقوع هر تجاوزی به تمامیت ارضی و حاکمیت ملی اش و لویاچنگک و دندان متجاوز را بر جای خود خواهد نشانید (صحیح است)، همیشه ثابت شده است که ملت ایران در برابر دشمن با اتحاد کامل دوش بدوش برادران عزیز سر باز خود می‌جنگد. در طول تاریخ پرافتخار ایران همیشه بدشمن این مطلب از طرف ایران و ایرانی روشن شده است که اگر دشمن از آبهای فیروزه رنگ بحر عمان بگذرد و اگر دشمن از آبهای نیلگون خلیج فارس عبور نماید از یک دریای قرمز رنگ دیگری که خون ملت ایران است باید بگذرد و درود و تهنیت بارتش غیور و دلیر ایران (صحیح است - احسن).

بدینجهت سر آغاز صحبت خود را در لایحه بودجه دربارۀ بودجه دفاعی قرار میدهم.

جناب آقای نخست وزیر بخوبی میدانند کشورهای که با درآمد سرانه بسیار کمتر از ایران و حتی کشورهای با قدرت تسلیحاتی بسیار عظیم تراز ایران با آنکه هیچ کدام از لحاظ جغرافیائی و سیاسی و دفاعی وضع حساسی چون ایران ندارند در صدر هزینه های دفاعی شان نسبت به رقم کل بودجه بیشتر از ایران است.

باتوجه به وقایع روزهای اخیر و توطئه های دیگری که بنظر میرسد علیه حاکمیت ملت های منطقه در دست نکوین است، اختصاص ۲۸ درصد از بودجه سال آینده به امور دفاعی مبلغی نارسا و کمتر از نیاز واقعی جلوه می کند.

پوشیده نیست که در منطقه امنیت ایران و نیز در جوار آن عوامل استعمار و دشمنان شناخته شده ایران قسمتی عظیم از درآمدهای ملی خورا برای تهیه مدرترین سلاحهای تهاجمی و حتی تدارک و توزیع سلاح و مهمات برای خرابکاری مصرف میکنند.

اگر پیش بینی هر مبلغ از اقلام بودجه معطوف به هدفی مشخص است و اگر بیش و کمی مبالغ، به تناسب

اولویتها (که در این باره هم جای صحبت است) تعیین می گردد، چگونه است که در لایحه بودجه برای دست یابی به هدفهای دفاع ملی که از لحاظ ملت ایران باید در صدر فهرست اولویت ها جای داشته باشد. مبلغی کمتر از نیاز و تناسب، پیش بینی شده است؟

بدینجهت ما بعنوان حزب مردم حزبی که انتقاد سالم و سازنده را در سر لوجه و ظایف خاصه خویش قرار داده خود را موظف میدانیم که توجه دولت و اکثریت را بدین نقص لایحه بودجه جلب کنیم و از دولت و آنان بخواهیم بهر طریق که ممکن است در پس رفع این نقص باشند.

جناب آقای نخست وزیر در آستانه سال نو و جشن نوروزی باستانی هستیم. بدینجهت هر خانواده با توجه استطاعت خویش در این مراسم همه با هم دور آورده جمع میشوند شکر و سپاس میفرستند بدرگاه ایزد یکتا برای عطای سلامت و خوشی. آیا میدانید چشمهای در انتظار عزیزان برای هر خانواده جانکاه است؟

بدینجهت در این روز هائیکه همه در انتظار فرا رسیدن این مراسم باستانی هستند، توجه شخص جنابعالی را باستمداد سه خانوادۀ ایرانی از دبیر کل سازمان ملل متحد جلب میکنم.

خانواده های دل نگران و پریشان خاطر سه تن از برادران سرباز وطن پرست و شاهدوست مادر نامه ای خطاب بدبیر کل سازمان ملل متحد از ایشان خواسته اند که با استفاده از اعتبار جهانی عنوان و سمت خویش رژیم بعثی عراق را به رعایت اصول انسانی و اخلاقی و موازین بین المللی و ادار کنند دست کم اطلاعی از سلامت فرزندان غیور و دلاور خویش که نزدیک به دو ماه و چند روز پیش در چنگک دژ خیمان خیره سر عراقی افتاده اند بدانان بدهد (صحیح است).

این نامه در عین صداقت و سادگی خلاصه گویا و مستدلی از خواسته ملت ایران از یک طرف و عادی ترین و منطقی ترین خواهش ممکن و انسانی از بالاترین مقام یک سازمان معتبر جهانی میباشد. اگر بعضی های بی اصل و نسب عراقی کمترین بونی از انسانیت بمشامشان رسیده باشد باید حتی پیش از آنکه دبیر کل سازمان ملل متحد باستمداد این سه خانوادۀ دلاور پرور هموطن ما برخیزد خود از طریق

دولت سوئیس که حافظ منافع ایران در عراق است. اطلاعی از سلامت برادران سرباز ما بخانواده دل نگران و پریشانشان بدهد.

لذا بنا بر اصل انسان دوستی وطن خواهی از دولت جناب آقای هویدا میخواستیم که در این باره اقدام عاجلی بفرمایند. امیدواریم دعای خیر این خانواده ها بدرقه اقدامات فوری ایشان باشد (انشاء اله) اما مطلب مهم جناب آقای دکتر الموتی که میدانم خواسته اکثریت و اقلیت و تمام ملت ایران است متأسفانه جناب آقای نخست وزیر هم تشریف ندارند و با وجود اینکه تشریف ندارند در روی سخن با ایشان است. و اما مطلب مهم جناب آقای دکتر الموتی چون آقای نخست وزیر تشریف ندارند طبق معمول (دکتر الموتی - همه وزراء هستند) بکنفران نمایندگان - وزراء مسئولیت مشترک دارند).

بانکد سوزشی پروانه زد لاف و فاداری

وفای شمع را نازم که سوزد از پروبالش (احسن)

شک نیست پس از انقلاب شاه و مات که با رهبری خردمندانۀ بزرگ مرد تاریخ در کشور عزیز ما بوقوع پیوسته بسیاری از مشکلات و نومییدی هامرتفع و اینک در راه ترقیات عالی و تمدنی بزرگ قرار گرفته ایم. در دیدگان همگان بارقه امید درخشان و بجرأت میتوان گفت که جهانیان در اعجاب و شگفتی افتاده اند. ملت ایران افتخار بزرگداشت دهمین سال انقلاب شاه و ملت را برای خود در سینه تاریخ ثبت و ضبط گردانید.

بر اساس الهام از دموکراسی واقعی که پرچمدار آن شخص اول مملکت شاهنشاه آریامهر می باشند، قبلا از جناب نخست وزیر که بنا بر اجرای منویات شاهنشاه و توجه ایشان نسبت بطبقه معلم دقت کافی و وافی دارند سپاسگزار هستیم. لیکن باتوجه بوظیفه مقدس خود برای ارشاد و روشن گرائی اظهار مطالبی را بعرض ساحت مقدس مجلس و همکارانم لازم میدانم که امید است انتقاد را در لباس عیب جوئی نپنداشته و حمل بر غرض و بغض مسائل نفرمایند.

اما در مورد شرکتهای تعاونی خاصه مسکن که تشکیل و تقویت آن امروزه سر لوجه اقدامات جدی دولت قرار گرفته است. متأسفانه باید بعرض مجلس

برسانم که طبق مدارک موجود تا کنون نتیجه مثبتی نداشته است که اینک برای توضیح بیشتر شرح نکاتی چند میبردارد. البته با پیروی از منویات مترقیانه شاهنشاه محبوب و اوامر مؤکدیکه برای تشکیل شرکتهای تعاونی و تقویت آنها شرفصدور یافته است وزارت آموزش و پرورش نیز برای رفاه حال کارکنان خود که اکثریت عظیمی را تشکیل میدهند. در بهمن ماه ۱۳۴۹ اقدام بنسکیل شرکت تعاونی مسکن مینماید که با استقبال کم نظیری روبرو شده و بیش از ۱۵۰۰ نفر سهام دهمزار ریالی خریداری نموده و موجودیت خود را رسماً اعلام و پس از انتخاب هیئت مدیره و آگهی در روزنامه رسمی آغاز بکار می نماید.

در بدو امر تهیه زمین برای ساختمان این افراد در درجه اول اهمیت قرار داشت که پس از رفت و آمدها و دوندگیهای زایدالوصف سرانجام بعد از گذشت ۱۱ ماه بر اثر توجهات وزیر آموزش و پرورش و عنایت شخص نخست وزیر سازمان مسکن دو قطعه زمین بمساحت تقریبی ۴۲ هزار متر مربع یکی مفروزه و یکی مشاع برای احداث آپارتمان سازی فقط برای ۵۰۰ نفر یعنی پانصد دستگاه چهار طبقه طبق قرارداد رسمی شماره ۲۶۸۲۷-۱۱/۲-۵۰/۱۱/۱۱/۲۰۰۰ باین شرکت واگذار مینماید که بموجب قرارداد مذکور این زمین صرفاً جهت آپارتمان سازی و تأسیسات مربوط بآن طبق پروژه میباشد و نیز تعهداتی مبنی بر این که ظرف مدت یکسال از امضای قرارداد. اقدام باحداث ساختمان این آپارتمانها بنماید که البته هیئت اجرائی شرکت باتوجه بمواد قرارداد که همچون شمیر دامو کلسی بالای سر آنها بجولان در آمده ناگزیر است اقدامات جدی و فوری را قبل از انقضای یکسال بعمل آورد. در تاریخ ۱۳۵۱/۱/۸ شرکت مذکور تقاضای صدور پروانه و سازمان مسکن طی نامه شماره ۶۵/۴۰۴-۱۳۵۱/۱/۸ نیز مراتب را جهت اطلاع شهرداری تهران اعلام مینماید شرکت نیز در این مدت اقدام تهیه نقشه های اجرائی و نیز تشریفات برگزاری مناقصه آپارتمانها نموده و همین جا کم لطفی هم شهری خوش حساب شروع میشود. وزارت آموزش و پرورش جزوهای منتشر کرده

است و در این جزوه دستور آقای نخست‌وزیر را چاپ میکند. این جزوه در دست همه معلمین هست من متن آن را قرائت میکنم:

«باعث اینکه از طرف مقام عالی وزارت مبدول گردید و بر اثر دستور موکدی که جناب آقای هویدا نخست‌وزیر محبوب صادر فرمودند، شرکت موفق شد در آخر بهمن ماه ۱۳۵۰ قطعه زمین مفروزی بمساحت ۲۵۰۰۰ متر مربع و قطعه زمین مشاعی بمساحت ۱۶۰۰۰ متر مربع از سازمان مسکن بقیمت تقریبی متر مربعی ۵۰۰ ریال خریداری نماید».

«زمین مزبور که مسطح نبوده و دارای پستی و بلندی است از اراضی طرشت بوده و موقعیت آن با توجه به کروکی زیر مشخص شده است».

این جزوه در دست معلم است و میدانند که آقای نخست‌وزیر دستور فرمودند. وزیر مسئول هم مشغول اقدام است و این قرارداد با سازمان مسکن بسته شد آقای نخست‌وزیر در راه اجرای مویات اعلیحضرت همایونی در راه تأمین مسکن دستور میدهند. در این فاصله برخورد کرده‌ام بکج سابقگی‌ها و کسی که کلید طلایی شهر در دستش هست معلم را توی اطفاقش راه نمیدهد. آقای دکتر المونی در هشت سال پیش که قانون استخدام درست تهیه بود همین آقای هویدا در روز جمعه معلمین را در منزل خویش دعوت کرد و با فرد آنها صحبت کرد. حالا اگر ایشان مانند آقای نخست‌وزیر عمل نمیکنند لااقل در اطفاق را روی معلم نه‌بندند و وقتی میروند پهلوی معاونش، میگوید اولین شرط این است که بچه من را در شمیران شهریه از شش نگیرید بعد بیاید کارتان را انجام بدهم این صحیح نیست، این خودخواهی است.

پس از طی تشریفات قانونی در تاریخ ۲۵ مرداد ماه ۱۳۵۱ برنده مناقصه ۵۰۰ دستگاه سری اول این آپارتمانها را معین و تاریخ اولین کلنگ بر زمین زدن آنرا برای روز اول شهریور ماه ۵۱ که مصادف با ولادت مولای متقیان علی علیه‌السلام میباشد، مشخص مینماید همانطوریکه مستحضر هستید در این روز با حضور جنابان وزیران آبادانی و مسکن و آموزش و پرورش و گروه خبرنگاران جراید و رادیو و تلویزیون و جمع کثیری از

مدعوین و متقاضیان و خانواده هایشان در محل زمین اولین کلنگ آپارتمانها بنام نامی اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بر زمین زده میشود و با امیدواری خاصی همه حاضران محل را ترک مینمایند.

جای بسی تأسف است که هنوز ۴۸ ساعت از انجام این مراسم پرشکوه سپری نشده از ادامه فعالیت شرکت معانت بعمل میآید. باستناد اینکه زمین از بدشرکت خارج شده است.

شاید تعجب آور باشد مسئول بامسئولان بک مؤسسه دولتی پشت‌پا بقراردادی بزنند که همگان از آن خبردار هستند (این کاغذ قرارداد است که سازمان مسکن نوشته و این قرارداد است که امضاء کرده‌اند) تا اینکه پس از مراجعات مکرر سازمان مذکور برای توجیه این ناروایی قطعه زمین مشاع دیگری را در مجاورت شهر آراء بمساحت تقریبی ۲۵ هزار متر که بنا باظهار مسئولین امر بیش از ۱۱ مالک صغیر و کبیر در آن سهمند در آراء زمین واگذاری پیشنهاد مینماید که قطعاً افزای آن ماهها و بلکه سالها بطول میانجامد که مجدداً بر اثر پافشاری وزیر محترم آموزش و پرورش و همت والای نخست‌وزیر جناب آقای هویدا سازمان مسکن از تصمیم خود انصراف حاصل نمود و مجدداً زمین را بلامانع برای احداث این آپارتمانها اعلام نمود که شرکت پس از اطلاع از این اقدام مجدداً به تهیه پروانه ساختمانی پرداخت و چون پروانه ساختمان مزبور مورد قبول شهرداری تهران واقع نشد موکول به مجوز آب و برق از طرف وزارت آب و برق بود. پس از مدتها دوندگی و مکاتبات عدیده پاسخ‌های رسیده از وزارت مزبور و اینک متجاوز از چند ماه است شهرداری تهران بعذر خارج از محدوده از تأمین آب و برق خودداری نموده است. شرکت را موظف میدانند که آپارتمانها را به ۸ طبقه تبدیل نمایند.

برای من تعجب آور است، زمینی را که دولت بمنظور احداث آپارتمانسازی و تشویق مردم بدین کار بمعلمان واگذار نموده و قبلاً نقشه آپارتمانسازی طبقه به تأیید وزارت آبادانی و مسکن رسیده و بر اساس رعایت ضوابط سازمان مذکور این زمین واگذار شده

است و بهر حال کلنگ بنای آن بنام نامی اعلیحضرت همایون شاهنشاه با حضور وزیران محترم زده شده است اجازه نفرمائید از طرف شهرداری تا این درجه بابتی اعتنائی و کم‌اهمیت تلقی شود.

اگر خارج از محدوده است چرا قبل از اینکه وزارت آموزش و پرورش این ساختمان را بسازد و چرا قبل از اینکه بچه من و شما دور آنجا جمع شوند چرا این را اطلاع ندارند مسئول این کار کیست؟ جز همشهری خوش حساب؟؟ شنیدم همشهری خوش حساب بک مقداری قایق خریده برای دریاچه‌های مصنوعی بک همشهری پیشنهاد داده بود از این قایق‌ها برای وقتی که نم‌نم باران می‌آید در دروازه دولت و میدان خراسان و دهها جای دیگر شهر استفاده شده و بکار بیاندازند و مردم را از این طرف خیابان بآن طرف ببرند تا سر فرصت مردم چاله پیدا کنند و جایزه دریافت دارند اینقدر با اعصاب مردم بازی نکنید و تحریک نکنید اینکه وضع نیست چاله پیدا کنید جایزه بگیرید این حرف نشد، مدرسه‌ای که دوهزار شاگرد داشته باشد مراجعه بکنند بگویند خارج از محدوده است امیدوارم باین پیشنهاد بنده هم توجه نفرمائید بیخشد بقول روزنامه‌نگاران مطالب بنده که مثل کندو کاواست.

باز هم برای من قابل توجیح نیست که چنین شرکتی با صرف میلیون‌ها ریال هزینه که برای تهیه نقشه‌های اجرایی نموده و بمناقصه واگذار مینماید پس از گذشت ماهها مجبور به تعهداتی گردد که بکلی بانظریات قبلی شرکت مغایرت داشته باشد منجمه تبدیل ساختمان ۴ طبقه به ۸ طبقه بدون وجود آسانسور امکان‌پذیر نیست و طبیعی است که هزینه‌های ساختمان هشت طبقه به نسبتاً سرسام‌آوری بالا رفته و اصولاً اکثر معلمینیکه با فروش اثاث‌الیه یا فرو گذاشتن اموال و با استقراض از بانک‌های پیش قسط این آپارتمانها را پرداخته‌اند با عدم توانائیشان یقین اجرا و امکان چنین طرحی را ناممکن خواهد ساخت (خانم صفی‌نیا این هزینه‌ها بین همه ساکنان آپارتمان‌ها تقسیم می‌شود) بهر حال تحمیل به بودجه معلم میشود.

(اکبر سعیدی - حرف خانم را قبول نفرمائید) قبول کنیم بالا حیل، چشم آفادستور دادند قبول بکنیم بنده هم قبول

ملاحظه میفرمائید اقدامات مفیدی که مویات خیرخواهانه و مترقیانه شخص اول مملکت را در برداشت و نیز بهبودی و رفاه این طبقه شریف و زحمتکش را فراهم مینماید بچه‌سان بی‌بازی گرفته شده است. قطعاً زیانهای مادی و معنوی بیشتری که از این بی‌مبالاتی عاید میگردد موجب خواهد شد که سایر شرکت‌های تعاونی که همواره شرکت تعاونی مسکن آموزش و پرورش را سرمشق خود قرار میداده‌اند در کار خود مأیوس شوند.

قضاوت در این باره را بعهد شمامهکاران ارجمند میگذارم.

چند کلمه هم درباره آموزش و پرورش در وزارت آموزش و پرورش سابقاً رشته‌های تعلیمات متوسطه محدود بود بین رشته ادبی و طبیعی و ریاضی در حال و در این دگرگونی و پیشرفت همه‌جانبه اجتماع ما وزارت آموزش و پرورش رشته‌های مختلف فنی، شیمی صنعتی، منشیگری و غیره را بر حسب نیاز احتیاج ما بر سه رشته انحصاری اضافه نمود باید گفت چون آن سه رشته انحصاری جواب‌گوی اجتماع ما نبود تا اینجا کاری صحیح انجام شد اما موضوع مهم که برای بنده حقیق و هیچ نیاززنده قابل حل نشده است اینست که قسمت آزمون‌شناسی وزارت علوم این رشته‌ها را که بر حسب احتیاجات روزمره اجتماع ما بوجود آمده است برسمیت نیشناسد بدینجهت در نهایت ادب میتوان عرض نمود با اعتنا ندارد یا وضع را هنوز نتوانسته است با احتیاجات اجتماع و پیشرفت آن منطبق نماید بک فرد دیپلم شیمی صنعتی در هیچ کدام از امتحانات

آزمون‌شناسی راه ندارد (دکتر میرعلاء - راه دارد اشتباه نفرمایند) بنده جسارتی نکردم اگر اشتباهی کردم از پشت این تریبون معذرت می‌خواهم بک جوان باشوق و ذوق و بسلیقه خود و همینطور بنا به احتیاجات فراوان اجتماع رفته است این رشته را انتخاب نموده ولی بعد از طی سالیان سال در تحصیل مواجه باین میشود که در انتخابات آزمون‌شناسی در رشته تحصیلی خویش راه ندارد.

شورای عالی آموزش و پرورش مجبور میشود برای اینکه بک عده جوان سرگردان نشوند بک راه حل موقتی با بقول خودمان میان برانتهاب کند و این رشته‌های تخصصی را بنحوی از انجا به سه رشته انحصاری طبیعی و ریاضی و ادبی یا سه رشته اصلی بچسباند تا آزمون‌شناسی قبول کند و اجازه دهد که بک جوان آرزومند در امتحانات آن شرکت نماید.

من نمیدانم جناب آقای نخست وزیر کدام وزارتخانه باید این مشکل را حل کند. من نمیدانم انقلاب اداری را کدام بک از این وزارتخانه‌ها بنظر خودشان صحیح انجام میدهند.

با تمام مکاتباتی که بین دستگاه‌های ذینفع شده است باید بجزرات خدمتتان عرض کنم که هنوز به نتیجه نرسیده‌اند. الان اواخر ماه اسفند است تا اعلامیه اداره آزمون‌شناسی وزارت علوم چندماه دیگر باقی مانده جناب آقای نخست وزیر استدعا دارد امر مقرر فرمائید ترا بخدا برای جلوگیری از سرگردانی بک عده دیپلمه تکلیف این جوانان را از همین حالا معلوم کنند و کار را اصولی انجام دهند متشکر خواهیم شد چنانچه در این باره دستور و اوامر مؤکدی صادر فرمائید.

بایشرفت سریع و موقعیت حساسی که مملکت ما باید لحظه را غنیمت شمرد ما دیگر فرصت عبث گذاشتن حتی بک روز را هم نداریم بخصوص ما که در حزب اقلیت هستیم و وظیفه‌ای حساس بعهده داریم. سالهاست در سایه عنایات شاهانه کشور ما بر اساس دموکراسی حزبی مبتنی است، در سیستم حزبی حکومت با حزب اکثریت است ولی نظارت و انتقاد و راهنمایی از وظایف اقلیت می‌باشد.

بک دولت در مملکتی که با سیستم دو حزبی اداره میشود اگر موقیتی بدست می‌آورد باید از حزب اقلیت متشکر باشد زیرا اکثریت همیشه دولت را تأیید میکند این اقلیت است که نقاط ضعف و نقص اعمال را روشن می‌سازد تصدیق می‌فرمائید که اگر این تأییدها بدون این انتقادهای سازنده باشد شاید موفقیت کمتر باشد.

لذا بنابراین اصل مسلم این کم‌کاریها را بعرض میرسانیم چنانچه صحیح دانستید فوری از ادامه این سهل‌انگاری و کم‌کاری جلوگیری نمائید.

بیشرفت مملکت ما از ده سال باین طرف باعث شده تعداد دانش‌آموزان وطن عزیز ما در مجموع از بک میلیون و ۸۰۰ هزار نفر به بیش از ۵ میلیون نفر برسد. البته در سطح ابتدائی این افزایش بک رقم خواص دارد و در سطح متوسطه هم بک درصد معین را دارا میباشد. ولی بموازات این کار به بینیم چه اقداماتی در مورد تربیت معلم از نظر کیفی و کمی شده است.

از نظر کمی یعنی به چه نحو در مقابل تعداد معلمی که سرکلاس میرود افراد انتخاب میشود.

از نظر کیفی یعنی معلمی را که لازم است چه گونه تربیت و چه گونه بمراکز آموزشی می‌روند.

در قسمت تعلیمات ابتدائی کار کم و بیش متعادل بوده باید گفت که وزارت آموزش و پرورش در این قسمت آنچه در نیرو داشته بخصوص با استفاده از برنامه انقلابی سپاه دانش توانسته تا اندازه‌ای نسبتاً زیاد نیازهای این زمینه را بپوشاند درست است که من نماینده مجلس هستم ولی باز هم افتخار میکنم که بک معلم هم میباشد صحبت در این باره اکثریت و اقلیت ندارد صحبت بر سر تربیت فرزندان من و شما و هموطنان عزیز میباشد.

در این اواخر بک اقدام شایسته و ابتکارشایان تحسین بوسیله دفتر برنامه ریزی آموزش ابتدائی انجام شده است.

انتشار بک سری کتاب علمی و اجتماعی بزبان ساده از طرف اداره مزبور میباشد این کتابها را شخصاً مطالعه نموده و بطوریکه تحقیق نموده‌ام در بین دانش‌آموزان تأثیر خوبی داشته لذا پیشنهاد میکنم که از این

سری کتابها که گویا شماره آن به ۱۰۰ خواهد رسید برای رایزن‌های فرهنگی و خانه‌های فرهنگی ایران در خارج فرستاد شود وزارت آموزش و پرورش جواب گوید آیا درباره انتشار این کتابهای خوب چه اقدامی نموده و آیا برای مراکز فرهنگی ایران در خارج از کشور فرستاده است یا خیر؟ پیشنهاد میکنم که وزارت اطلاعات با همکاری وزارت آموزش و پرورش این کتابها را بزبانهای زنده جهان ترجمه کند و برای آموزش و پرورش کشورهای خارج ارسال دارد تا دانش‌آموزانیکه در خارج بخوانند درباره ایران و ایرانی و ترقیات و کارهای انجام شده کنفرانس و با مطالعاتی کنند از این سری کتابها استفاده نمایند.

صحبت بر این مطلب بود درباره معلم ابتدائی کار کم و بیش متعادل بوده است هم از نظر کمیت کلاس پر شده و هم از نظر کیفیت در سال گذشته. در مجلس در برنامه متمم بودجه توضیح دادم که دانشسراهای مقدماتی را توسعه دهید چون این دانشسراها تا ۱۳۴۰ بسته بود مجدداً از سال ۱۳۴۴ باز شد و در این سال گذشته نسبت بتوسعه آن در شهرستانها فعالیت زیادی بعمل آمد چون در این مؤسسات است که معلم واقعی تربیت میشود لذا توسعه آنها را نمیتوان نادیده گرفت، علی‌الخصوص دانشسرای مقدماتی مرزنشینان بک مطلبی را خدمتتان عرض کنم بک مسافرتی کردیم ببندرعباس بخاطر هم هست آقای مهندس ظهیری استاندار گفتند این جمله‌شان در خاطر هم هست اگر خلاف میگویم توضیح بدهید گفتند مایک دکتر را برای بندرعباس و استان ساحلی باماهی ۱۰ هزار تومان استخدام می‌کنیم ولی چرانست بمعلمان چنین توجهی نمیشود آموزش و پرورش و بهداشت شرط لازم و کافی بکدیگر است ولی بهداشت به تنهایی کافی نیست باید آموزش و پرورش هم در جنبش باشد. ایشان جمله‌ای فرمودند که معلم را نمیتوانیم استخدام کنیم چون اختلاف میشود بیائید اعلام کنید بودجه‌ای در اختیار شورای آموزش و پرورش منطقه‌ای بندرعباس بگذارید و اعلام کنید که مثلاً معلم ریاضی می‌خواهیم باماهی شش هزار تومان آنوقت می‌بینید چند نفر معلم ریاضی آنجا خواهند رفت چقدر خوب است که محبت شان نسبت بفرهنگی‌ها هم در حدود دکترها

باشد (البته با اجازه جناب آقای دکتر فروزین) و اما درباره تعلیمات متوسطه چه شده است؟ متأسفانه جناب آقای هویدا پاسخ این سؤال رضایت بخش نیست برای اینکه تعدادی که از سال ۱۳۴۱ به بعد تربیت و استخدام شده‌اند از لحاظ کمیت و از لحاظ کیفیت قابل ملاحظه نمیباشند.

از لحاظ کمیت قابل ملاحظه نیست بعلت اینکه چون اگر بآمار مراجعه کنیم تعداد کسانی که در این ده سال برای شغل دبیری تربیت شده‌اند بخصوص در سنوات اخیر کافی نیست چون باین آمار نمیتوانند محل‌هایی را که باز نشته میشوند و یا بمشغلی دیگری روی می‌آوردند بپوشانند.

چطور میتوان ادعا کنیم و جواب گویم باشیم؟ از سال ۱۳۴۱ تا سال ۱۳۵۱ افزایش دانش‌آموزان متوسطه ما ۲۷۹ درصد بوده است جناب آقای هویدا اجازه بفرمائید که از وزارت خانه مسؤل سؤال کنم آیا افزایش در صد تربیت دبیر در سال ۱۳۵۱ نسبت به سال ۱۳۴۱ میتواند معادل بک دهم این رقم هم بشود؟؟ حتماً جواب منفی است.

و اما از نظر کیفی بحث جداگانه است. مادر دبستان بچه‌ها را به رونویسی عادی ~~میرسانند~~ متأسفانه همین شیوه را کسانی که از دانشگاه‌ها بیرون می‌آیند در اکثر رشته‌ها تاسطح دانشگاهها ادامه میدهند و بعد در دوره دبیرستانی وقتی وارد شغل دبیری میشوند عمل میکنند در حالیکه آن تحول آموزشی که مورد نظر شخص اول مملکت است یعنی ایجاد تفکر تربیتی در محصل است یعنی محصل بجای اینکه طوطی وار یسار بگیرد باندیشیدن و فکر کردن و نتیجه گرفتن خود کند و آن‌ایرانیکه مورد امید و ایده‌آل ما است بوسیله این قبیل افراد ساخته شود. اجازه بفرمائید در نهایت احترام سؤال کنم آیا مراکز تربیت معلم ما از این هدف پیروی میکنند؟ آیا مؤسسات آموزش عالی که برای تربیت دبیر منظور کرده‌اید آنچنان افرادی تربیت میکنند که بتواند تفکر نسل جوان ما را در مسیری که سعادت و رفاه توأم با هدفهای ملی و مینهی وادارد باخیر؟

اگر خواسته شاهنشاه اجرا بشود در سطح آموزشی همان

ایران ابدآلی که می‌خواهیم در آینده بوسیله همین جوانان بساریم بدست خواهد آمد من چند پیشنهاد دارم که خدمتتان بعنوان يك عضو اقلیت عرض میکنم اگر پیشنهاد های بنده مفید است دستور بفرمائید اجرا بکنند خواهش میکنم همکاران فرهنگي عضو حزب اکثریت هم که سمت پیش کسوتی در کار آموزشی نسبت باینجانب دارند و خیلی بآنها احترام دارم بعرايضم توجه کنند.

۱- همانطور که مادرسیکل دوم دبیرستانها رشته ریاضی، طبیعی، ادبی، خانه‌داری، منشی‌گری، بازرگانی داریم پیشنهاد میکنم وزارت آموزش و پرورش در هر بخش تهران و یا در هر شهر يك دبیرستان مورد اطمینان را تعیین کند و درسیکل دوم آن رشته معلمی تأسیس نماید یعنی دانش آموزان بعد از اتمام کلاس سوم متوسطه اگر میلش بود میتواند در کلاس چهارم معلمی ثبت نام نماید البته دروس و ساعات درس آنرا بهر ترتیبی که خود وزارت آموزش و پرورش صلاح میداند تعیین کند.

این دانش آموز بعد از اخذ دیپلم با وارد دانشگاه میشود و یا خدمت زیر پرچم یعنی سپاه دانش لذا از وجود این دیپلمه های معلمی در سپاه دانش بسیار میتوان استفاده کرد و مورد استفاده هم میباشد. بقیه را میگذارم برای هروقت که آقای دکتر بطحائی آمدند (نمایندگان اینجا هستند) و اگر وزارت آموزش و پرورش معلم دبستان احتیاج داشت از همین دیپلمه های معلمی استخدام خواهد کرد و این دوره به رفع کمبود معلم دبستان در هر بخش تهران و یا شهرهای ایران کمک فراوان خواهد نمود.

۲- در دبستان یادبیرستان های ملی، معلمینی هستند که تمام وقت در استخدام مدارس ملی میباشد آینده این طبقه چه از لحاظ بازنشستگی و چه از لحاظ سنوات خدمت معلوم نیست. هستند معلمینی که بیش از ۱۵ سال در يك دبستان کار میکنند.

پیشنهاد میکنم این افراد در استخدام وزارت آموزش و پرورش باشند ولی حقوق آنان را مدارس ملی پرداخت نمایند.

کسور بازنشستگی را معلم و مدرسه بصندوق دولت میپردازد البته در این باره باید قانون حقوق صاحبان مدارس ملی را هم در نظر بگیرد تا معلم در کارش بی تفاوت نباشد

(مظهری - از بیمه اجتماعی استفاده کنند) منظور من این است که آن طور نباشد و قتیکه معلمی کسور بازنشستگی را يك مقدار میدهد يك مقدار هم مؤسسه اضافه میکند و قتی بازنشسته شد با بدهند لذا در این کار باید يك نظام معلمی تشکیل شود مانند نظام پزشکی که بکار های آنها و وضع رفتارشان رسیدگی نماید.

۳- احداث بانک برای معلمین از واجبات است الآن که گروه های صنعتی بزرگ دارند بانک درست میکنند چقدر خوب است از این نیروی عظیم استفاده کنیم و يك بانک برای معلم درست کنیم - صندوق تعاون که درست شده بود شاهنشاه کمک کردند شهبانوی عزیز هم کمک کردند آقای نخست وزیر هم کمک کردند ولی نمیدانم چرا جامه عمل نپوشید اگر برای معلمین بانکی بنام بانک معلم ساخته شود بنظر من خیلی خیلی به رفاه این طبقه کمک میشود.

۴- کلیه کارکنان مدارس ملی یعنی معلمین چه دولتی و چه آنتهائیکه در استخدام مدارس ملی هستند کارکنان آنان در سود مدارس ملی شریک باشند.

امیدوارم که پیشنهاد بنده را جناب آقای دکتر بطحائی و دوستان عزیز دیگر که اسم نمیرم مورد توجه و مطالعه قرار بدهند اگر پیشنهادی است که حق معلم را حفظ می کند، البته این فکر را هم نفرمائید که این پیشنهاد از اقلیت شده است آنرا مورد مطالعه قرار دهید و بکار به بندید بلکه حق معلم حفظ شود اما هشداري که باید بخود وزارت آموزش و پرورش بدهم در مورد کتابهای درسی است میدانید که خود بنده در این دستگاه سهم داشتم متحشدن کتابهای درسی با وجود اینکه ضرر مالی بخود بنده داشت یکی از اقدامات خیلی خوب دستگاه است (آفرین) که از زمان پیش که شما در تربیت معلم بودید اینکار پایه گذاری شد و الان هم از نظر توزیع بخوبی دارد انجام میشود آن موقع که ما کتاب درسی توزیع میکردیم در محلات در بیخ گوش تهران در ماههای آبان ماه حتی ما کتاب درسی نداشتیم شب و روز تجدید چاپ میکردیم حالا در ۱۵ شهریور کتابهای درسی در تمام شهرستانها آماده است این کار مثبت را باید گفت با اینکه ضرر مالی بمن خیلی خورده باید بگویم اینکار بسیار خوبی است که انجام میشود ولی آقای دکتر بطحائی دسته ای هستند در وزارت آموزش و پرورش که

می‌خواهند وضع را بطرف سابق بکشاند اینرا توجه بفرمائید که کتاب درسی بوضع سابق در نیاید اگر بصورت جلسه مذاکرات مجلس در دوران پیش مراجعه کنید می‌بینید یکی از وکلای آن دوره یکی از وزرای محترم گفت این چیست گفت این گلابی است گفت اماملاحظه بفرمائید زیرش آب نوشته شده الان همان عده مشغول دسته بندی هستند (فرهادپور - باید در قیمت چاپش هم دقت بشود) آقای فرهادپور که سالهای سال در قسمت چاپ و چاپخانه تخصص دارند میفرمایند که قیمت چاپ بالا نرود و در آن مورد هم دقت بشود (مظهری - بدوستان نصیحت کنید) من کوچکتر از آنم که نصیحت بکنم و آنهم جناب عالی را که سی سال در روزنامه همه را نصیحت میکردید ولی کجا است نصیحتی که خودش عمل کند؟ گفتم کرمان دل آدم است و ما اهل دلیم بگذارید عرضم را بکنم، دوست عزیز. قبل از اینکه وارد مسأله ورزش شوم يك نشریه ای از انتشارات وزارت تعاون و امور روستاها در امر آموزش و پرورش دیدم که کارتان بسیار خوب است (خطاب به آقای دکتر ولیان). آقای قوام صدري تشریف ندارند آقای نخست وزیر دستوری فرمودند عین دستور آقای نخست وزیر را می‌خوانم من از سرور عزیز جناب آقای صادق احمدی تقاضای رسیدگی دارم و اگر کسانی دیناری از پول ورزش را حیث میل کنند بعنوان تصرف غیر قانونی در اموال دولت است و تحت تعقیب قانونی قرار میگیرند بعنوان يك معلم از این دستور ستایش می‌کنم اما داستان را من بگویم قضاوتش باشماست در بیخ گوش تهران در گر مسار که ۱۱۰ کیلومتر فاصله دارد در سال ۱۳۴۷ طی اعلامیه شماره ۴۶۶۶ يك رقم ۳۷۵ هزار تومان اعتبار، جناب آقای دکتر آموزگار من از این اعتباری که برای گرمسار فرستاده اید متشکرم، این اعتبار برای ورزش گرمسار زیاد است طبق دستور نخست وزیر اگر کسی دیناری از پول ورزش را حیث میل کند تصرف غیر قانونی در اموال دولت است من از دستور جناب آقای نخست وزیر که بسرپرست تربیت بدنی داده اند تشکر می‌کنم. طی اعلامیه شماره ۴۶۶۶ مورخه ۴/۷/۴۷ اداره تربیت بدنی شهرستان گرمسار میگوید سه ملیون و هفت صد و پنجاه هزار ریال اعتبار جهت احداث استخر شنا

برای شهرستان گرمسار منظور گردیده که ما این ۳۷۵ هزار تومان را خرج کردیم کم آوردیم، چون استخر می‌ساختند خیال نکنید که دریاچه مصنوعی می‌ساختند، يك رقم ۱۲۵ هزار تومان دیگر فرستید که جمع می‌شود ۵۰۰ هزار تومان برای ساختمان استخر طبق این سند برای دستگاه تصفیه استخر ۸۹۲ هزار ریال برای دیوار کشی و ساختمان موتورخانه ۵۸۰ هزار ریال و ۳۰۰۰۰ ریال هم بابت حق انشعاب برق سه فاز در صورتیکه در این نامه میگوید چنانچه دو اکترومپ استخر شنا با هم کار نماید بایستی برق سه فاز صد آمپر بگذارند و هزینه انشعاب مقطوع آن ۲۱ هزار تومان میباشد و اگر یکی از الکترومپ ها کار کند برق سه فاز ۲۵ آمپر کافی است و هزینه انشعاب ۵ هزار تومان است جناب آقای دکتر آموزگار بعد از آن ۵۰۰ هزار تومان که فرستادند استخر بسازند حالا اینجا می‌گویند ما استخر نداریم در صورتیکه گفته شد جشن گرفتند و استخر را افتتاح کردند. آقای دکتر آموزگار من از دستگاه آموزش و پرورش اینجاست صحبت کردم بخانم وزیر محترم آموزش و پرورش مراجعه کردم و گفتیم این سند استخر است و این نامه‌ها است ایشان گفتند با این سند کی جرأت دارد با این بودجه استخر نسازد بنده رفتم گرمسار سخنرانی می‌کردم گفتم هر کس استخر را پیدا کرد بیاید مزدگانی دریافت کند (عباس میرزائی - با هم برویم پیدا بکنیم) آقای عباس میرزائی شما معلم اول هستید میدانید که افلاطون معلم دوم بود ولی با این هنری که شما دارید معلم اول هستید (عباس میرزائی - عرض کردم با هم میرویم) خدمتتان عرض کنم فرستادن ۵۰۰ هزار تومان از دستگاه دولت باعث تشکر من می‌شود آقای دکتر مجیدی ۵۰۰ هزار تومان برای ورزش گرمسار خیلی زیاد است ولی از دروازه تهران ۱۱۰ کیلومتر آنطرف تر این پول گم شده و من سیاسی می‌کنم از سرپرست تربیت بدنی که ایشان برای اینکه این موضوع مهم که باطلاعشان رسیده بود (جناب عباس میرزائی مطالب را اگر بخوانید در دسترستان میگذارم) سرپرست تربیت بدنی شخصاً يك روز آمدند گرمسار حوزه حزب اقلیت و شخصاً با هم رفتیم بالای سر آن استخر و من هم رفتم آن استخر را

دیدیم. آقای دکتر ولیان اسکلت استخر از سال ۱۳۴۷ تا بحال تغییر نیافته و موقعیکه از مسئول استخر پرسیده شد اینکه نوشته بودید افتتاح استخر چه بوده؟ گفتند کلنگ زدن را با افتتاح اشتباه کردیم من از آقای هوبدا برای ارسال این بودجه نهایت تشکر را دارم ولی میخواستم بگویم این موضوع هم هست جناب آقای صادق احمدی بیاید رسیدگی کنید اگر شیخ رضائی در مورد ورزش که مورد خواسته شخص اول مملکت است خیانت کرد هر طور میشود او را مجازات کنید من این را میگویم که دستور نخست وزیر در مورد تنها اداره ای که ریاست عالیهاش در اختیار خود شخص اول مملکت است اینطور عمل میشود.

اکبر مسعودی - شما را چرا مجازات بکنند.

شیخ رضائی - مثال زدم شما چرا ترسیدید.

رئیس - آقای شیخ رضائی دنباله مطالبتان را برای جلسه بعد میگذارید؟

شیخ رضائی - بلی.

۳ - تقدیم لایحه اساسنامه شورای آموزش پزشکی و تخصصی و علوم وابسته بوسیله آقای دکتر میرعلاء معاون وزارت علوم و آموزش عالی

رئیس - آقای دکتر میرعلاء فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر میرعلاء (معاون وزارت علوم و آموزش عالی) در اجرای ماده ۶ قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی اساسنامه شورای عالی آموزشی پزشکی و تخصصی و علوم وابسته را برای تصویب تقدیم مینمایم.

رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود

۴ - تعیین موقع و دستور جلسه آینده - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه را ختم

میکنیم جلسه آینده ساعت پنج بعد از ظهر امروز خواهد بود.

(جلسه ساعت ۱ بعد از ظهر ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبداللہ ریاضی